

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

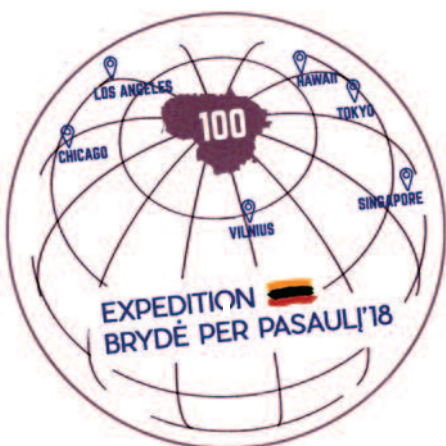
ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPOS – JULY 28, 2018 • Vol. CIX NR. 90

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-27-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Ar norėtumėte gyventi
Debesijoje? – 3 psl.

Generolo Vėtros duktė –
apie savo tėvą – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Draugų ir futbolo sirgalių trijulė Maskvoje – Raudonojoje aikštėje.

Igyvendinau seną svajonę: stebėjau tris pasaulio čempionato susitikimus trijuose Rusijos miestuose.

Iš Pasaulio futbolo čempionato sugrįžę lietuviai: Viskas vyko geriau nei tikėtasi

DAINIUS RUŽEVIČIUS

Prieš dvi savaites pasibaigė visų sporto gerbėjų dėmesį pritraukęs didžiausias metų sporto įvykis – pasaulio futbolo čempionatas Rusijoje. Tai yra pirmas kartas, kai pasaulio čempionatas vyko Rytų Europoje bei pirmą kartą Lietuvos kaimynystėje – Kaliningrade.

Mes, keturi Amerikos lietuviai, jau prieš kelis mėnesius išsigijome bilietus į planetos futbolo pirmenybes, kuriose stebėjome Kroatijos- Nigerijos (Kaliningrade), Rusijos-Ispanijos (Maskvoje) ir Švedijos-Šveicarijos (Sankt Peterburge) susitikimus. Visur čia mus ly-

dėjo tvarkingos ir švarios miestų gatvės ir aikštės, puikūs skverai, jau nekalbant apie fantastiškus stadionus.

Apytiksliais paskaičiavimais čempionato surengimo išlaidos atsiėjo 11,7 mlrd. JAV dolerių, o tai reiškia, jog šis pasaulio čempionatas buvo brangiausias istorijoje. Tačiau jis buvo nedaug brangesnis nei 2014 m. Brazilijoje vykęs čempionatas, kurio išlaidos siekė 11,6 mlrd. JAV dolerių. Be to, tai pirmasis pasaulio futbolo čempionatas, kuriame kaip pagalba teisėjams buvo panaudota vaizdo kartojimų sistema (VAR). – 9 psl.

Jaunų amerikiečių dovana Pasaulio lietuvių centrui

„WorldLegacy“ komanda su vienu iš rėmėjų (iš k.): Aidar Toigonbaev, Aiisha Nazar, Lauren Loptka, Emma Sievers, Nurbek Ormonov, Akyl Tolomushov. Projekto dalyvių nuotr.

RŪTA AKELAITYTĖ

Praėjusį savaitgalį, liepos 20–22 d. Pasaulio lietuvių centre (PLC), virė darbas: kaukšėjo plaktukai, burzgė gražtai, skambėjo pokalbiai įvairiomis kalbomis, galėjai išgirsti net amsint šunį, o šviežių dažų kvapą užuosti galima dar ir šiandien. Vos per tris dienas buvo padarytas milžiniškas darbas: perdažytas pa-

grindinis Maironio lituanistinės mokyklos koridorius ir Lietuvių Fondo (LF) salė, taip pat pastarojoje įdiegta nauja garso bei vaizdo įranga. O nuostabiausia tai, kad šiuos darbus inicijavo su Lietuvių Bendruomene nieko bendra neturintys jauni ir be galo entuziastingi savanoriai, ugdomojo vadovavimo (angl. coaching) kompanijos „WorldLegacy“ programos dalyviai.

– 5 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Gyvoji duona, nužengusi iš Dangaus

KUN. TOMAS
KARANAUSKAS

Esame įpratę šio sekmadienio Jono evangelijos atpasakotą įvykį vadinti duonos padauginimo stebuklu. Tačiau ar ne keistai skamba toks pasakymas ir ar galima „padauginti duoną“? Padauginti – tai žodis, kuris labiau tinka kitiems veiksams apibrėžti, pvz. matematikoje mes dauginame skaičius ($2 \times 2 = 4$); finansų srityje kalbame apie operacijas, susijusias su piniginiu kapitalu, akcijomis ir obligacijomis – jas galime padauginti, t. y. padidinti kapitalą, pelną; galime padidinti arba pakelti atlyginimą ar užmokestį... Bet padauginti duoną – neįmanoma. Duona gali būti tik laužoma ir ja galima dalintis.

Būtent tai ir padarė Jėzus, kai „paėmė duoną, sukalbėjo padėkos maldą ir davė išdalyti visiems ten sėdintiems“... Štai čia, šiame veiksme, ir slypi Jėzaus padaryto stebuklo prasmė: užteko padalyti tuos penkis kepalėlius miežinės duonos ir tas dvi žuvis, kad daugybė žmonių taptų sotūs, o dar ir nuo tų valgytojų atliko antra tiek – dvylika pintinių ga-

baliukų...

Svarbu yra pastebėti, jog duona, kuri yra minima evangelijoje, nebuvo pirktinė. Jėzaus klausimas, užduotas apaštalui Pilypui, – „kur pirkšime duonos jiems pavalgydinti“? – buvo vien tik noras išmėginti jo pasitikėjimą ir tikėjimą. Iš kitos pusės, argi būtų buvę įmanoma nupirkti tokį didelį kiekį duonos tokiame dideliame būriui? O juk jų buvo apie penkis tūkstančius vyrų – neskaitant moterų ir vaikų. Ir dar būtų prirėkę nemažos pinigų sumos, apie dviejų šimtų denarų, kad kiekvienas būtų gavęs po nedidelį gabalėlį paragauti (skaičiuojant, jog tuo metu vidutinis dienos uždarbis apytiksliai buvo vienas denaras, tai šiai sumai uždirbti būtų prirėkę dviejų šimtų darbo dienų)...

Gal geriau būtų buvę visus paleisti namo – tegu kiekvienas kaip išmąnydamas pasirūpina savimi... Bet ar gali Jėzus apšviesti savo kaimenę? Iš minios išeina vienas berniukas, kuris atneša ir padovanoja savo duoną, tikriausiai skirtą jo pavakariams.

Ši auka atrodo juokingai – tikrai nepakankama pasotinti tokiai gausybei išalkusių burnų.

Tačiau Jėzus padaro stebuklą tu-
rėdamas rankose būtent šią padova-

notą duoną, jis atlieka išpūdingą ženklą pasotindamas ir paguosdamas minią. Tai, kas pirma atrodė menkniekis ir niekutis, Jėzaus paimtas į rankas, sulaužytas bei padalintas tampa neįsivaizduojama gausybe duonos ir žuvų, nuo kurių visi tampa sotūs.

Tai, kas tada įvyko, nebuvo paprasčiausias duonos padauginimas – tai buvo duonos padalijimo stebuklas. Ne koks nors išpūdingas magiškas gestas, bet veiksmas, kurį mes buvome įpratę matyti kiekvienoje šeimoje, ir kuris, galbūt, dar ir šiandien ne vienos šeimos yra kartojamas. Įprastas veiksmas tarp asmenų, kurie vienas kitą myli ir linki gero, kurie trokšta pasidalyti tuo, kas yra brangiausia – duona ir savo širdimi.

Ir šis paprastas duonos dalijimo si veiksmas Jėzaus rankose tampa ypatingu ženklu, pradedančiu mesijinių laikų pradžia, Dievo karalystės atėjimą, kur alkį keičia pasotinimas, nuodėmė – atleidimas, egoizmas – kilniaširdiškumas, beatodairišką turtą ir garbės vaikymąsi – nesavanaudiškumą ir savęs dovanojimas.

Šis paprastas duonos dalijimosi veiksmas nebuvo skirtas vien tik tam, kad pasotintų išalkusią minią ar suteiktų iliuzijų, jog yra toks karalius,

kuris, tarsi gražioje pasakoje, pasirūpins mūsų kasdieniniais reikalais, išspręs visas mūsų gyvenimo problemas. Mes gi galime atsipalaiduoti ir gyventi nerūpestingai – neišliedami nė vieno sūraus prakaito lašo ir nepajudindami nė vieno piršto.

Duonos pasidalijimo stebuklas nori mums pasakyti kai ką daugiau. Šiuo ženklu Jėzus nesiekia parodyti savo galią, užsitarnauti žmonių palankumą, tapti populiariu ar duoti žmonėms vien tik duonos ir žaidimų. Per šį ženklą Jis nori apreikšti savo tapatumą bei savo kelią. Jo paties laisvai pasirinktą kelią, kuris veda į Golgotą – į kryžių. Šiuo ženklu Jėzus žmogui apreiskia Dievo meilę. Ir tai, kad Jis pats yra ta gyvoji duona, nužengusi iš dangaus, kuri bus sulaužyta dėl pasaulio išganymo.

Dovana – su redaktoriaus dukters parašu

Jono Kuprio nuotr.

Liepos 24 dieną „Draugo“ redakcijoje apsilankė ekspedicijos „Brydė per pasaulį 2018“ dalyviai – keliolikos žmonių grupė, kurią sudaro Lietuvos geografų draugijos ir Lietuvos žurnalistų sąjungos Kelionių klubo nariai. Svečiai atvežė redakcijai įdomių suvenyrų ir dovanėlių, tarp jų – itin prasmingą: naują Kazio Bradūno poezijos rinktinę su poeto dukters Elenos Bradūnaitės-Aglinskienės dedikacija „Draugui“. Kaip žinia, Kazys Bradūnas net du dešimtmečius redagavo „Draugo“ priedą „Kultūra“. Įdomu ir tai, kad ekspedicijos dalyviai savo kelionės apibūdinimui pasirinko poeto meninę išraišką – brydę. Nuoširdžiai dėkojame!

„Draugo“ redakcija

PADĖKA

„History of Lithuania – From Medieval Kingdom to Modern Democracy“ – tai knyga, sudaryta iš Broniaus Makauskos parašytos istorijos knygos, išverstos į lietuvių kalbą ir a. a. Vytauto Černiaus sudėtos antros dalies. Ji buvo atspausdinta 2018 m. gegužės mėnesį Petro Ofsetas spaustuvėje Vilniuje.

Dėkoju ypatingiems knygos rėmėjams a. a. Algirdui ir Laimutei Stepaičiams, stambiausia auka prisidėjusiems prie knygos išleidimo.

Dėkoju kitiems 27 aukotojams, kurie Vytauto Černiaus paprašyti suaukojo dar per 17 000 dol., o iš viso buvo surinkti daugiau kaip 57 000 dol.

Dėkoju Lietuvii Fondui, parėmusiam knygos išleidimą.

Dėkoju Lietuvii Bendruomenės (LB) žmonėms, nuoširdžiai prisidėjusiems prie knygos patobulinimo.

Dėkoju Sigitai Šimkuvieni, JAV LB Krašto valdybos pirmininkei, už ypatingą

gą rūpinimąsi knygos spausdinimo reikalais ir puikų knygos pristatymo suorganizavimą Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje liepos 9 d.

Dėkoju Skaistei Bosas už sudėtingą maketavimą, kantrybę, atliekant daugybę atsiradusių pakeitimų.

Dėkoju už visokeriopą pagalbą prie redakcijos darbo prisidėjusiems prof. Algirdui Avižieniui ir Rimantui Dirvoniui.

Algirdas Marchertas –
knygos redakcijos narys.

P. S. Laukiam knygos atkeliaujant į JAV.

Laimutė ir Algirdas Stepaičiai

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.orgReklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

Ar norėtumėte gyventi Debesijoje?

Ar teko girdėti, kad prieš 125 metus Lietuvoje, Užpalių valsčiuje, gimė žmogus, būsimasis profesorius, kuris vėliau apkeliavo daugybę pasaulio šalių, tapo profesionalios geografijos Lietuvoje pradininku ir išgarsėjo ne tik kaip žymus mokslininkas, visuomenės veikėjas, bet ir kaip keistos, iki šiol ne vieno vaizduotę žadinančios ir iš dalies išsipildžiusios idėjos autorius? O idėjos esmė tokia: Lietuvai reikia turėti atsarginę teritoriją, į kurią galima būtų perkelti ir taip išsaugoti nuo karų ir galimų okupantų mūsų šalies vertybes, tarp jų ir tautos genofondą. Tas žmogus buvo Kazys Pakštas. Jis keliavo po pasaulį, ieškodamas vietos, kurioje galėtų kurtis lietuvių kolonija. Šiai būsimai „atsarginei“ Lietuvai ir vardą buvo sugalvojęs – Debesija. Ta šalis, jo nuomone, pati tinkamiausia gyventi lietuviams, galėjo būti Afrikoje arba vidurio Amerikoje. Ar tikrai šis žmogus buvo beviltiškas svajotojas, ar jo planuose būta ir labai racionalių idėjų bei pamąstymų? K. Pakštas daug metų gyveno ir mirė čia, Amerikoje. Tačiau niekada nepaliovė mylėti Lietuvos ir jai dirbti. Šio žmogaus asmenybė daugelio nepaliauja dominti iki šiol. K. Pakšto kadaise pasaulyje keliautais keliais dabar renčiamos ekspedicijos.

Apie tai ir daugiau šio šeštadienio pokalbis su iš Lietuvos keliaujančios ekspedicijos „Brydė per pasaulį 2018“ dalyvėmis **Genovaitė Kyne**, Lietuvos geografų draugijos prezidentė ir **Migle Greičiuviene**, Lietuvos nacionalinės televizijos ir radijo archyvų vadove.

Pirmiausiai papasakokite apie savo šių metų ekspediciją, jos tikslus.

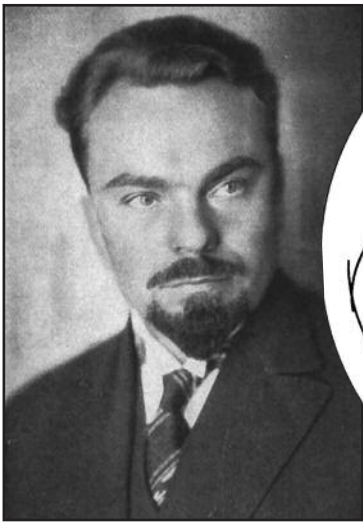
Genovaitė:

Pagrindinis tikslas – Lietuvos valstybės 100-mečio paminėjimui norėjome Lietuvoje suburti grupę, kuri keliaudama kalbėtųsi su lietuvių bendruomenių atstovais, gyvenančiais kitose pasaulio šalyse. Ta ekspedicija yra mūsų trečioji, rengiama kartu su Lietuvos žurnalistų sąjungos kelionių žurnalistų klubu.

Esu profesoriaus K. Pakšto pasekėja, kilusi iš to paties krašto, kaip ir profesorius – iš Užpalių. Jis įkūrė Lietuvos geografų draugiją ir daug metų jai vadovavo. Šiuo metu aš jai vadovauju. Mūsų draugija įgyvendina labai daug profesoriaus K. Pakšto išskeltų idėjų. Pradžioje manėme pakeliauti K. Pakšto keliais Amerikoje.

Pradėjome planuoti, kurias vietas aplankysime JAV. Pasakui nusprendėme pasiekti ir kai kurias poeto Kazio Bradūno menančias vietas. Kol planavome maršrutą, mus likimas suvedė su poeto K. Bradūno dukra Elena Bradūnaite-Aglinskiene, kuri dar turi namus Hawaii, nors dabar daugiau laiko praleidžia Lietuvoje. Taip netyčia atsirado mūsų kelionių maršrute Hawaii, kur nuvykę žadame apsilankyti universitete, susitikti su ten gyvenančiais lietuviais. O po to ėmėme svarstyti, o kodėl gi neapkeiliavus aplink pasaulį? Kodėl turėtume iš Hawaii grįžti į Lietuvą tuo pačiu keliu, kuriuo atskridome? Tai panaši kelio atkarpa, į tą, kurią galima pasirinkti skrendant iš Japonijos, apjuosiant Žemės rutulį ir keliaujant pirmyn, pasiekti Lietuvą. Tada susisiekėme su lietuvių bendruomene Japonijoje, Tokijuje. Taigi, ir ten suplanavome susitikimą, aplankysime universitetą, Lietuvos ambasadą. Trumpas sustojimas bus Singapore, kur gyvena 30 lietuvių. Jie yra užsiregistravę ne kaip bendruomenė, bet kaip Singaporo grupė.

Ką ekspedicija planuoja nuveikti Amerikoje? Šiandien (pokalbis vyko antradienį, liepos 24 d.) aplankėme Šv. Kazimiero kapines. Ten sustojome prie Stepono Kolupailos kapo. Šis žmogus savo darbais svarbus geografams. Jis buvo geografų draugijos viceprezidentas. O K. Pakštas, kaip sakiau, buvo prezidentas ilgą laiką. Jie ir įkūrė tą Lietuvos geogra-

Ekspedicijos dalyvius domina ne tik Kazio Pakšto ir Kazio Bradūno gyvenimo keliai, bet ir po pasaulį išsibarstę lietuviai.

fų draugiją. Šiose kapinėse palaidotas ir kunigas Feliksas Gureckas, kuris labai telkė čia gyvenančius lietuvius. Prie K. Pakšto kapo sugiedojome Lietuvos himną. Toliau – Balzeko lietuvių kultūros muziejus, „Draugo“ redakcija, kur K. Pakštas 1924–1925 metais dirbo vyr. redaktoriumi, o K. Bradūnas du dešimtmečius redagavo kultūrinį priedą. Dar suplanuotas apsilankymas Lituaniistikos tyrimo ir studijų centre, kur yra K. Pakšto archyvas.

Iš Čikagos skrendame į Los Angeles. Ten 1939 metais K. Pakštas buvo pakviestas skaityti paskaitų. Kadangi K. Pakštas puikiai jautė tuos bręstančius Antrojo pasaulinio karo įvykius Europoje, jis apsisprendė išvykti iš Lietuvos. Tikėjosi, kad vyksta į Los Angeles laikinai. Bet daugiau jis į Lietuvą nebegrižo. K. Pakštas ten dvejus metus skaitė paskaitas apie Europos regioninę geografiją ir geopolitiką, o paskui dėstė ir kituose JAV universitetuose.

Mūsų ekspedicijos nariai trumpai susitiks universitete, nes šiuo metu visiems ten atostogos. Labai tikimės susitikti profesorės Marijos Gimbutienės dukterį profesorę Živilę Gimbutas, taip pat planuojamas susitikimas lietuvių bendruomenėje. Norime praplėsti savo geografinį akiratį, todėl pakeliausime po Californijos nacionalinius parkus. O tada kelias į Honolulu, Hawaii. Ten mus priima lietuviai, mes pas tautiečius ir apsistosime.

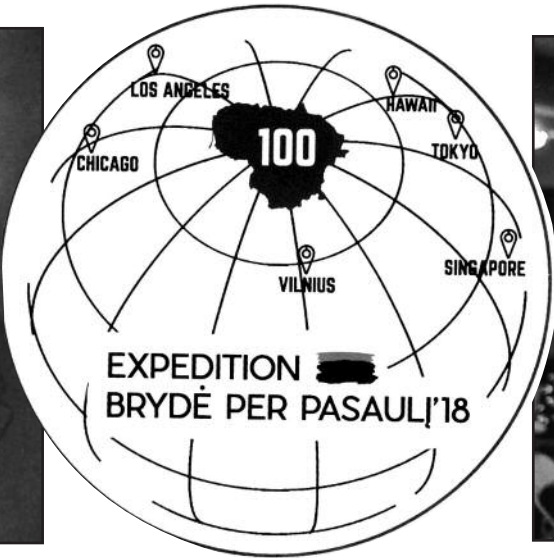
Kodėl pasirinkote keliauti K. Pakšto ir K. Bradūno keliais?

Miglė:

Ne tik jų dviejų. Mes pasirenkame tuos lietuvius, kurie keliavo daug po pasaulį, skleidė lietuvių bendruomenę, pasakojo kitiems apie mūsų šalį – tai ir K. Pakštas, K. Bradūnas, ir Matas Šalčius, Antanas Poška. Tai jau ne pirmoji mūsų bendra – geografų ir kelionių žurnalistų ekspedicija. Viena iš jų buvo bendra kelionė – į Belizą, ieškojome K. Pakšto Dausuvos. Jau gyvendamas Amerikoje, jis labai rimtai buvo numatęs vietą tuometiniame British Honduras, (dabar Belizas).

Genovaitė:

Mes buvome toje vietoje Belize, kur galėjo būti numatyta žemė Lietuvai. Ten būtų galėjusi kurtis lietuvių bendruomenė. Nemažai šio klausimu buvo tartas su generalgubernatoriumi British Fonduras, arba dabartiniame Belize. Buvo padarytas susitarimas, kuriame išdėstyti 8 punktai. Buvo numatyta, kad lietuvių emigrantams Belize bus leista kurti ben-

druomenes, statyti bažnyčią, mokyklą... Buvo net teritorija nurodyta, kurioje vietoje galima kurtis. Ir dabar ten yra mažai apgyvendinta vieta – džiunglės pietinėje Belizo dalyje. Mes tris dienas keliavome džiunglėmis.

Koks buvo įspūdis? Ar norėtumėte gyventi tokioje naujojoje Lietuvoje – Dausuvoje?

Genovaitė:

Aš irgi kartais klausiu lietuvių: ar jie norėtų apsigyventi Belize, jeigu būtų pasiūlyta tokia galimybė. Aišku, galima kurti turizmo verslą. Tą daro nemažai amerikiečių. Jie kuriasi Karibų jūros pakrantėje ir stato kurortinius miestelius.

Miglė:

Aš įsidėmėjau tik vieną tokį pasakojimą: K. Pakštas susirašinėjo su Matu Šalčiumi. Ir į M. Šalčiaus pasiūlymą: „Amerika parduoda Californiją. Gal ta vieta tiktų mūsų tautai? K. Pakštas atsakė: „Žinai,

Miglė Greičiuvienė (k.) ir Genovaitė Kynė jau ne pirmą kartą drauge keliauja po pasaulį buvusiais K. Pakšto maršrutais. V. Petrauskienės nuotr.

California mūsų tautai per didelė, gal reikėtų jungtis su latviais ir estais?” Tų utopinių idėjų buvo. Yra pastatytas spektaklis pagal Mariaus Ivaškevičiaus pjesę „Madagaskaras“, tai čia apie K. Pakštą. Prototipas – K. Pakšto idėja, tik šalys nesutampa.

Genovaitė:

K. Pakštas istoriškai buvo atmetęs Madagaskarą, kaip netinkamą lietuvių tautai gyventi. Jis 1930–1931 metais laivu apkeliavo visą Afriką ir Lietuvai antrąją tėvynę buvo parinkęs Angolą. Jis buvo parašęs mokslinę studiją apie tai, ką Angoloje galėtų daryti lietuviai. Kodėl būtent ta teritorija jam pasirodė tinkama? Dalį jos buvo užsiėmę portugalai, jis su amerikiečių ekspedicija buvo išžvalgęs plokštikalnę, kur pakankamai gerai auga javai. Ir lietuviai būtų galėję išgyventi.

Nukelta į 5 psl.

VAKARIS

Dar vienas lietuvis skinasi kelią į Hollywoodą

Kino operatorius Saulius Lukoševičius, Lietuvoje pripažintas geriausiu savo profesijoje, įstojo į vieną prestižiškiausių pasaulyje kino mokyklų – Amerikos filmų institutą (AFI) Los Angeles. Iki tikslo trūksta nedaug... 100 tūkst. eurų.

Saulius Lukoševičius net penkerius metus bandė įveikti šią viršūnę – patekti į AFI. Pagaliau atkaklumas nugalėjo, jis priimtas dvejus metus trunkančioms magistro studijoms, bet... čia mokslas yra mokamas. Kad galėtų įgyvendinti didžiausią savo svajonę ir geriausiai pasitarnauti savo

tėvynei Lietuvai, Sauliui reikia surinkti nemažą sumą pinigų. Internetinėje platformoje „Indiegogo“ jis patalpino vaizdo įrašą, kuriame prašo prisidėti prie jo tikslo įgyvendinimo. Matydamas, kad taip sukaupti lėšų mokslui praktikuoja užsieniečiai, pabandė ir jis. Norėdamas studijuoti geriausioje pasaulyje kino operatorių mokykloje Saulius turi surinkti 148 tūkst. eurų. Sukauptų santaupų ir stipendijos neužtenka padengti studijų kainos ir gyvenimo išlaidų, jam dar trūksta 103 tūkst. eurų. Padeda draugai, ieškodami žmonių, kurie galėtų paremti jų kuriamus filmus.

S. Lukoševičius yra naujos kartos kino operatorius, jau sulaukęs pripažinimo. Už projekte „Cinetrain“ sukurta 12 min. trumpametražį filmą „Žiema“ („Zima“), kurį filmavo Rusijos Sibire, jis pelnė 13 tarptautinių apdovanojimų, jo filmas, aplankęs daugiau kaip 200 festivalių, buvo nominuotas geriausio trumpametražio filmo kategorijoje Europos kino akademijos apdovanojimuose.

Saulius Lukoševičius 2010-aisiais baigė kino ir televizijos operatoriaus studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje Vilniuje. Jo baigiamieji darbai – du trumpametražiai filmai – vaidybinis „Senelis“ bei dokumentinis „Gauk traumą“ – iškart nugalėjo keliuose tarptautiniuose festivaliuose. Iš viso jis jau yra sukūręs šešis ilgametražius ir dešimt trumpametražių filmų, kuriuos lydėjo tarptautiniai apdovanojimai. 2017 m. Saulius Lukoševičius Lietuvos kino operatorių asociacijos (LAC) organizuojamuose apdovanojimuose „Ažuolas“ už filmą „Ateljė: Rojaus drabužiai“ buvo pripažintas geriausiu Lietuvos kino operatoriumi, bet ant laurų jis nepasiruošęs gulėti ir sie-

Saulius Lukoševičius filmavimo metu kalnuose.

Asmeninio albumo nuotr.

kia daugiau – nori kurti pasaulinio lygio meną ir dar profesionaliau garsinti savo šalį Lietuvą.

Būtent sėkmė ir įvertinimas Lietuvoje jį paskatino siekti studijų Amerikos filmų institute, kur yra studijavę Oskarų laimėtojai. „Žmonės ten stoja išdailinti savo igūdžių. Profesionalai pripažįsta universitetą, jį vertina, ir tai kino industrijoje yra labai svarbu. Be to, ten gauni ryšius su žmonėmis iš viso pasaulio“, – sako Saulius, įsitikinęs, kad savo talentą reikia išnaudoti kuo maksimaliau, o darbo rezultatai turi išvysti kuo platesnę auditoriją.

Saulius seka savo tėvo Juozo Lukoševičiaus, kuris yra fotografas, pėdomis. „Norėjau būti kaip tėtis, todėl nuo penktos klasės lankiau foto-video būrelį ir sėkmingai skyniausi kelią su apdovanojimais fotografijos srityje, bet 10 klasėje savo rankose jau laikiau

video kamerą. Tada pradėjau filmuoti vestuves, renginius ir pats daryti montažą. Man labai patiko, kad galiu sukurti skirtingas istorijas. Nuo tada supratau, kad kinas yra įdomesnė meno forma, tad po truputį link ten ir nuėjau. Fotografijoje esi vienas, o kine tau reikia labai daug žmonių, kad pasiektum to rezultato. O man komandinis darbas labai patiko“, – sakė S. Lukoševičius 15min.lt žurnalistui K. Banevičiui.

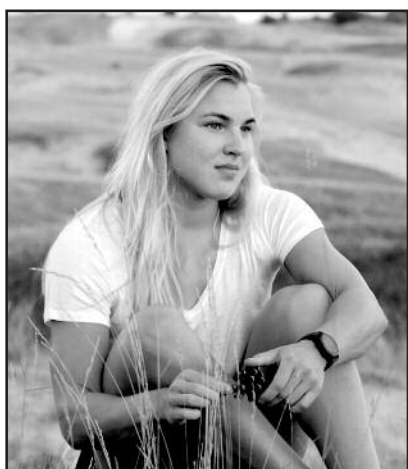
„Aš Lietuvos vardą garsinsiu visame pasaulyje, ką dariau ir ligi šiol, bet tai darysiu dar didesniu mastu“, – pasižada S. Lukoševičius, jeigu jam pasisiektų įgyvendinti svajonę ir tęsti studijas Amerikos filmų institute Los Angeles.

Pagal 15min.lt ir kt. šaltinius parengė A. V. Škiudaitė

LR garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė-Navarrette sveikina Saulių Lukoševičių ir linki jam įgyvendinti savo svajonę. FB nuotr.

Losangeliečių laukia susitikimas su „Rūta“

Filmavimo akimirka.

Filmo kadras.

LR generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys susitiko su JAV lietuvių jaunimo sąjungos Los Angeles skyriaus atstovais ir aptarė paruošiamuosius darbus, susijusius su rugsėjo mėnesį Los Angeles rengiama dokumentinio filmo „Rūta“ peržiūra. Peržiūroje dalyvaus ir pati filmo herojė olimpinė čempionė Rūta Meilutytė.

Šis dokumentinis filmas – tai žvilgsnis iš labai arti į vieną iš daugiausiai pasiekusių Lietuvos sportininkų, leidžiantis užmesti akį į Rūtos kasdienių treniruočių užkulius, darbo kasdienybę. Kamera seka Rūtos pasiruošimą Rio 2016 olimpinėms žaidynėms Plymouth ir Tenerifėje, primena Rūtos pasiekimus Londono olimpiadoje bei pasiektus pasaulio rekordus.

Filmo kūrėjai – Ronaldas Buožis ir Rokas Darulis – artimi Rūtos draugai, kuriems ši savo karjeros etapą sportininkė leido dokumentuoti iš labai arti. Išskirtiniai interviu su Rūtos treneriais ir šeima atskleidžia daug nežinomų merginos gyvenimo faktų ir padeda suprasti, kodėl Rūta – viena geriausių plaukikių pasaulyje, bei viena mylimiausių sportininkų savo šalyje.

„Draugo“ info

Pasiskirstyta darbais: LR generalinis konsulas Darius Gaidys su Lietuvių jaunimo sąjungos atstovais. FB nuotr.

Rūta Meilutytė su filmo kūrėjais Ronaldu Buožiu ir Roku Daruliu. Organizatorių nuotr.

Koridorius tuoj pasikeis neatpažįstamai.

Projekto dalyvių nuotr. Linas Gyls ir Diana Aleknaitė atidaro pabaigtuvių renginį.

Jaunų amerikiečių dovana Pasaulio lietuvių centrui

Atkelta iš 1 psl.

„WorldLegacy“ programa – kas tai?

Šis projektas – tai šešių iš skirtingų Amerikos miestų susibūrusių įvairių tautybių „WorldLegacy“ studentų komandos tris mėnesius vykusių mokymų baigiamasis darbas. Pasakodami, kodėl ir kaip pasirinko savo projektui būtent lietuvių bendruomenę, jaunuoliai teigė, kad pirmiausia nusprendė, jog nori projektą daryti vaikams ir dėl vaikų, o viena iš programos dalyvių, čikagietė Aiisha, turėdama šiek tiek išankstinių žinių apie lietuvius, pasibeldė į PLC duris. Jai teko bendrauti ir darbus derinti su centro lėšų rinkimo koordinatore Diana Aleknaite.

Projektas pagal „WorldLegacy“ reikalavimus turėjo būti įvykdytas ne ilgiau kaip per tris dienas, komandos dalyviai dirbo neatlygintinai ir net negalėjo patys finansiškai remti ar prisidėti prie projekto vykdymo, tačiau turėjo pasirūpinti visų reikalingų lėšų surinkimu bei įtraukti vietos bendruomenę, kad ši atliktų 75 proc. reikiamų darbų.

Kaip pasakojo viena iš projekto lyderių Emma Sievers, „WorldLegacy“ programos esmė yra išsikelti didelį tikslą ir jį įgyvendinti per rekordiškai trumpą laiką. „Jei kiekvienas iš mūsų nors kartą paverstume realybe tai, kas iš pradžių atrodo neįmanoma, tuomet sugebėtume pakeisti pasaulį ar bent jau mažą dalimi prisidėti kuriant gerį, ypač dėl mūsų visų ateities – vaikų“, – neslėpdama susijaudinimo pasakojo Emma.

Kalbėdama apie rėmėjus Emma džiaugėsi, kad jų pavyko surasti išties nemažai, absoliuti dauguma su lietuvių bendruomene ar lietuvybe visiškai nesusiję: „HomeDepot“, „Office Max“, „Walmart“, „Gear Club Direct“ ir kiti, iš viso 12. Neapsieita ir be kuriozinių situacijų, tokių kaip: „Įpusėjus dažymo darbams, baigiasi dažai ir tenka paskubomis vėl važiuoti į ‘Home Depot’ ir paprašyti dar arba reikia dažyti lubas, o nežinia iš kur gauti stelažą; čia į pagalbą suskuba PLC darbuotojai, mokyklos direktorė su vyru, tautodailės muziejaus direktorė su vyru bei Dianos pažįstami ir draugai“.

Taip pat iš pradžių sunkiai sekėsi prie remonto darbo prisikviesti lietuvių bendruomenės narius, trukdė tai, kad labai daug lietuvių atostogauja tėvynėje, o dėl skubos (projektas galutinai buvo patvirtintas vos 3 dienos prieš jam prasidedant) ir organizacinių darbų gausos net ir nespėta atitinkamai paskleisti žinios bendruomenėje. Nepaisant nesklandumų, viskas buvo padaryta laiku, o projektą vainikavo atnaujintų patalpų atidarymo renginys, vykęs sekmadienį, vos pasibaigus visiems remonto ir tvarkymo darbams. Renginyje dalyvavo projekto nariai, PLC vadovybė, bendruomenės nariai, spaudos atstovai. Atidarymo juostą iškilmingai perkirpo PLC valdybos pirmininkas Linas Gyls ir Diana Aleknaitė.

Per savaitgalį pasikeitė PLC veidas

Renginio metu tiek Diana, tiek Linas atvirai pasakojo, kaip iš pradžių buvo sunku patikėti visų pirma tuo, kad svetimi, labai jauni ir netikėtai PLC atsiradę žmonės pasisakė norį, jog jiems būtų patikėtas mokyklos patalpų remontas, antra, kad jie neprašė už tai jokio atlygio, tik pasitikėjimo, ir trečia, kad tai ruošiasi padaryti per rekordiškai trumpą lai-

ką! Savo ruožtu programos dalyviai buvo dėkingi, kad PLC patikėjo jų vizija, pasitikėjo jais ir kartu su lietuvių bendruomene padėjo įvykdyti projektą.

Dianos Aleknaitės, duodama interviu „Draugui“, džiaugėsi: „Tai, ką padarė šie jauni žmonės – didžiulė dovana centrui, Maironio mokyklai ir visai lietuvių bendruomenei. Šis projektas – didžiulė parama, įkvėpimas bei puikus pavyzdys, kaip galima entuziazmo, atsidavimo ir bendradarbiavimo dėka paversti realybe tai, kas iš pradžių atrodo neįmanoma“. Diana Aleknaitė viso centro vardu dėkoja entuziastingajai „WorldLegacy“ komandai, o taip pat ir lietuvių bendruomenės nariams, kurie negailėdami jėgų ir brangaus savaitgalio laiko aktyviai prisijungė prie darbų.

Koordinatorė pasakojo, kad šiais metais PLC įvykdyti arba planuojami dar keli dideli projektai: pakeistas asfaltas nuo 127-osios gatvės, visų saugumui instaliuoti greičio stabdymo kalneliai, sutaisyti pagrindinio bei vakarinio pastato įėjimo laiptai, sutvarkytas Kry-

žių kalnelis, nugenėti medžiai... Kai kurie daug lėšų reikalaujantys darbai lankytojui nėra matomi, tačiau būtini pastato išsaugojimui ir išlaikymui, tokie kaip stogo remontas, senų kanalizacijos pompų pakeitimas, tęsiamas priešgaisrinės apsaugos sistemos diegimas ir kt.

„Mūsų visų indėlis yra labai svarbus, kad centras galėtų gyvuoti, jaukiai priimdamas visus kaip antrieji namai, o tokios iniciatyvos kaip ‘WorldLegacy’ projektas tik dar labiau įkvepia naujiems darbams ir skatina judėti į priekį“, – kalbėjo Diana.

Malonu užbaigti darbą – projekto dalyviai su lietuvių bendruomenės atstovais. Rūtos Akelaitytės nuotraukos

Ar norėtumėte gyventi Debesijoje?

Atkelta iš 3 psl.

Buvo tokie du etapai, kurių metu jis rinko atsarginę vietą gyventi lietuviams. Vienas etapas buvo tarpukariu, kai jis po Afriką pakeliavo ir ten ieškojo teritorijos. Kad ten išvykusius dar caro laikmečiu emigrantus reikėtų telkti. O antrasis etapas – jis jau po Antrojo pasaulinio karo atgaivino tą savo idėją. Ir vėl pradėjo ieškoti tų teritorijų. Tai, kaip jau kalbėjome, buvo dabartinis Belizas. Ir K. Pakštas atvažiavęs į Čikagą, pradėjo paskaitas (pats rašo, kad per mėnesį paskaitydavo 60 paskaitų. Per dieną po dvi, skirtingose vietose). Apvažiavo ir didelę dalį Amerikos.

Ir įdomu, kad Elena Bradūnaitė-Aglinskienė prisimena, kad po paskaitos Baltimorėje visa šeima kalbėjosi apie galimybę keliauti gyventi K. Pakšto numatytoje Debesijoje. Jie svarstė, ar verta būtų važiuoti gyventi į tą Belizą. Sakė, kad pradžioje aptarė gerąsias to gyvenimo puses – šilta. Bet tėvelis sakė, kad ten, toje šalyje yra daug nuodingų gyvačių, o jis jų labai bijojo, tai nuspręsta nesikraustyti.

Kaip dabar akademinė visuomenė vertina tuometines K. Pakšto idėjas?

Genovaitė:

Anksčiau vieni jį vadino svajotoju, o kiti, ypač žvelgiant iš istorinės perspektyvos, jį vertino kaip labai protingą, ateitį numatantį žmogų.

Įdomi ta jo Baltoskandijos idėja. Jis aplink Baltijos jūrą esančias šalis siūlė jungti. Ir iki šiol ta K. Pakšto idėja yra gyva. Kai mums teko dalyvauti su-

sitikimuose su akademinė visuomene, vykusiuose šių šalių sostinėse, tai daugelis jų tą idėją iki šiol palaiko.

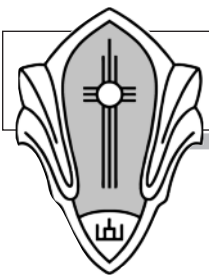
Man pačiai atrodo, kad kai kuriuos dalykus iš to, ką jis yra pasakęs 1928–1929 metais, dar ir dabar šių laikų Lietuvai galima kai ką pritaikyti. Ypač aktualios jo mintys apie migraciją. Jis visą laiką sakė, kad turime nuolat skaičiuoti savo žmones. Nepaleisti, nes paprastai žmogus keliauja ten, kur jam už darbą mokama geriau. Tai labai tinka šiems laikams. O ko vertas jo pasiūlymas „auginti geną“, rengtis tam blogam periodui, kai geriausias Lietuvos turtas – žmonių genofondas, taip pat auksas ir meno vertybės gali pražūti. Apie tautą jis sakė: „Turime plėstis ne į plotį, o į aukštį“. Pamenu, kad sovietmečiu, mano studijų metais, neleidavo užsiminti apie K. Pakštą. O dabar vieni geografs K. Pakšto idėjas palaiko, supranta jų toliaregiškumą. O yra dalis, kurie profesorių priima kaip pokštininką.

Tai ekspedicijos metu planuojate ir paatostogauti?

Miglė:

Gal tiksliau būtų pasakyti – praplėsti geografinį akiratį. Atostogos – nelabai tinkamas apibūdinimas. Tokia intensyvi kelionė teikia didelį nuovargį. Tempas didžiulis, norisi kuo daugiau pabendrauti su žmonėmis, pamatyti, sukaupti kuo daugiau informacijos, todėl visur tenka bėgti. Grįžti labiau pavargęs, nei pailsėjęs.

Dėkoju už pokalbį ir linkiu jums turiningos kelionės.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Penkeri metai be kun. Kęstučio Trimako

Prisimename ateitininkų dvasios vado kun. Kęstučio A. Trimako šviesią asmenybę. Spausdiname jo parašytą ataskaitą, kaip jis sava iniciatyva ir nenuilstamu darbu platino ateitininkės Adelės Dirsytės „Sibiro maldaknygę“, supažindinamas visą pasaulį su lietuvių tautos kankine.

Sibiro maldaknygė anglų kalba

KUN. KĘSTUTIS A. TRIMAKAS

1958 metais pro griežtai saugomą geležinę uždarangą iš Sovietų Sąjungos į Ameriką praspruko tolimuosiuose Sibiro rytuose kalinamų lietuvių šauksmas „Marija, gelbėki mus“. Tas šauksmas buvo išikūnijęs ranka parašytoje mažoje maldaknygėje, kurią lydėjo raštelis: „Pranute, kad galėtum geriau kartu su mumis jausti, mąstyti ir garbinti Viešpatį, siunčiame šią knygutę...“

Tiek lietuviai išeivijoje, tiek kitų kraštų tikintieji tą maldaknygę priėmė kaip jiems Dievo Apvaizdos siųstą. Pirmą laidą lietuviškai išspausdino „Ateitis“ JAV 1959 metais. Kitais metais – JAV anglų kalba. Vienas po kito sekė vertimai kitomis kalbomis. Vieno dešimtmečio laikotarpiu (1960–1970) maldaknygė paplito po visą pasaulį; išspausdinta ir išplatinta daugiau kaip vienas milijonas egzempliorių. Maldaknygė tapo labiausiai pasaulyje paplitusiu originaliai lietuviškai parašytu leidiniu. Tuo metu dar nebuvo paaiškėję, kas tą maldaknygę sukūrė ir savo ranka užrašė. Tai sužinota tik tada, kai sovietų imperija subyrėjo ir Lietuva atgavo nepriklausomybę. Kartu su pačia autore kalintos, gyvos išlikusios ir į Lietuvą grįžusios lietuvaivaitės paliudijo, kad maldaknygės autorė yra mokytoja Adelė Dirsytė, kalinta ir žuvusi Sibire už slaptą krikščionišką jaunimo auklėjimą Vilniuje. Jubiliejinų 2000 metų išvakarėse buvo pradėta bažnytinė byla dėl jos paskelbimo palaimintąja.

Maldaknygės reikšmė

Ši maldaknygė liudija apie vieną skaudžiausių mūsų tautos istorijos faktų, kurio ne tik pasaulis nesistengia prisiminti, bet kuri stengiasi paneigti ir Lietuvos rytų kaimynė. Nuo sovietinių laikų išlikę „Pravdos“ palikuonys tiek Rusijoje, tiek Lietuvoje drįsta taip iškreiptai aiškinti, tarsi tie kaliniai buvo patys blogiausi nusikaltėliai arba savanoriai statyti raudonąjį rojų Sibiro taigose. O tikras faktas toks: trečdalis milijono lietuvių prievarta buvo išvežti į Sibirą ir daugelis jų ten liko gulėti po žeme, kaip ir pačios A. Dirsytės palikai.

Ši maldaknygė savo milijoniniu tiražu pasirodė turinti įtikinančią galią net tarp kitataučių. Žinoma, ji paplito ne tarp skeptikų, bet tarp atvirų asmenų, kurie sugeba suvokti tiek komunizmo barbarizmą, tiek Aukščiausiojo galios nuostabių vaisių Jam atsiduodančioms sieloms.

Naujos laidos tikslai

Prieš sutikdama spausdinti naują maldaknygės laidą, Amerikos katalikų „Our Sunday Visitor“ knygų leidykla manęs, kaip jos vertėjo, prašė nurodyti motyvus, kodėl ji būtų naudinga amerikiečių skaitytojams. Pateikiau šiuos argumentus: 1) šios Sibire kenčiančių kalinių maldos yra tinkamos visiems žmonėms, bet ypač tiems, kurie patiria gyvenimo sunkumų, kad galėtų semtis stiprybės iš Dievo, panašiai kaip į Sibirą ištremti kaliniai; 2) įvairių šalių Baž-

nyčios ganytojai, tarp jų septyni kardinolai, rekomendavo šią maldaknygę savo kraštų tikintiesiems, nes ji yra įkvėpimo pilna liudytoja, bylojanti apie dvasios pergalę prieš fizinę prievartą ir smurtą; 3) popiežius Jonas Paulius II prašė į viešumą kelti herojiškus šių laikų tikinčiųjų pavyzdžius, ypač tų, kurie dėl tikėjimo kentėjo ir žuvo. Maldaknygės autorė A. Dirsytė yra viena iš jų, netgi kandidatė į palaimintąsias.

Šių argumentų įtikinta, leidykla 2005 metų kovo pradžioje išspausdino naują maldaknygės laidą.

Naujos laidos turinys

Žinoma, šios naujos laidos svarbiausią turinį sudaro į anglų kalbą išverstos Sibire sukurtos maldos. Tačiau reikėjo pateikti medžiagą, iš kurios būtų aišku, kuo ši maldaknygė yra ypatinga. Tad parašiau keturių puslapių įvadą apie maldų autorę, Sibiro kankinę ir kandidatę į palaimintąsias A. Dirsytę, su jos ir jos maldaknygės originalo atvaizdais bei jos ranka rašytų puslapių pavyzdžiais. Buvo išspausdinta ir Bostono arkivyskupo kardinolo Ričardo Kušingo 1963 metų laidos įvado ištrauka (pateiktų kitų kraštų šešių kardinolų pasisakymų, taip pat Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus parašytos įžangos leidykla nutarė nespausdinti). Maldaknygės turinys užbaigiamas malda prašant A. Dirsytę paskelbti palaimintąja.

Leidinyje apie autorę

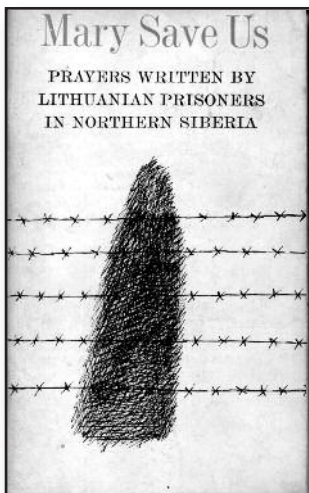
Šia proga norėjosi amerikiečius dar plačiau supažindinti ne tik su maldaknyge, bet ir su jos autore. Tam galėjo pasitarnauti 2003 metais Amerikos lietuvių tarybos pirmininko advokato Sauliaus Kuprio rūpesčiu mano parašytas trumpas leidinys anglų kalba „A Voice from Siberia: Adelė Dirsytė's Struggle against Tyranny“ (Balsas iš Sibiro: Adelės Dirsytės kova su tironija). Vėliau man papildžius tekstą, Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba išleido to leidinio antrąją laidą ir tuoj ją pasiuntė visoms lietuvių kilmės parapijoms Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje (kurių yra apie šimtą), taip pat vienuolių namams.

Dievo gėrio galia stipriai apsireiškia A. Dirsytės gyvenime, veikloje ir maldose. Jos vaidmenį bei įtaką mūsų tautai ir kitų šalių tikintiesiems dera vis plačiau atskleisti, vis geriau suprasti.

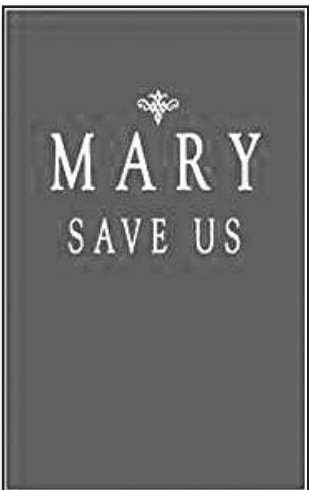
XXI amžius, 2005 gegužės 13 d. Nr. 37 (1338).
http://www.xxi.amzius.lt

Kun. dr. Kęstutis A. Trimakas
1930 m. vasario 21 d. –
2013 m. liepos 19 d.

1960 m. laida

2005 m. laida

PALYDĖKIME VASARĄ DAINAVOJE

Ateitininkų Studijų savaitgalis vėl tampa kasmetinė tradicija

Š. Amerikos ateitininkų organizuojamas Studijų savaitgalis vyks Darbo dienos savaitgalį, rugpjūčio 31 – rugsėjo 3 d., ALRKF jaunimo stovykloje Dainavoje.

Savaitgalio prelegentai

Politikos apžvalgininkas **Valdas Samonis** iš Toronto. Tema: „Ekonominis planas Lietuvai: strategija dvidešimt-pirmam šimtmečiui“.

Vatikano radijo žurnalistas **Saulius Augustinas Kubilius**. Tema: „Atmintis ir mūsų šventieji.kad jie iš aukštybių mus vėl vestų“.

Tarptautinių santykių ir politikos mokslų doktorantas, politikos apžvalgininkas **Linas Kojala**. Tema: „Nūdienos tarptautinės realijos ir jų poveikis Lietuvai“.

Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos sesuo, teologė ir medikė, Boston College teologijos doktorantė **Ligita Ryliškytė, SJE**. Tema – „Dievas mirė?“

Vakaro programose girdėsime gerai žinomą jauną solistę **Agnę Giedraitytę**.

Metinis susirinkimas

Š. Amerikos ateitininkų metinis susirinkimas vyks sekmadienį, rugsėjo 2 d.

Užsitikrinkite sau vietą

Malonėkite nedelsiant atsiųsti ŠAAV vicepirmininkei Romai Kuprienei žinutę el. paštu mamaroma@gmail.com pranešdami, kad ketinate savaitgalyje dalyvauti. Jums bus išsiųsta registracijos anketa. Galima paprašyti registracijos anketos ir paprastu paštu, parašant **Romai Kuprienei: 752 Leesley Rd., Riverside, IL 60546**.

Studijų savaitgalyje laukiame visų!

Mus vienija vienas žodis - LIETUVA

Pagausėjusi šeima – Paula, Felix ir jų sūnus Leon. Asmeninio albumo nuotraukos

Gyvenimas lėmė tapti berlyniete

RASA KAZLAS

priverstinai emigruoti.

Vėnuoliktus metus Berlyne gyvenanti, Vokietijos universitete (Technical University of Applied Sciences Wildau) verslo administravimo mokslus baigusi dvidešimt šešerių lietuvė **Paula Kavaliauskaitė** niekuomet savo ateities neplanavo emigracijoje. Iš tiesų Paulos istorija skiriasi nuo kitų šios rubrikos herojų. Ne ekonominės naudos, ne meilės emigracijos vedama jauna, tada vos šešiolikos sulaukusi moksleivė atsidūrė Berlyno megapolyje, kuriame labai greitai subrendo. Tuo metu, kai jos bendraamžiai mėgavosi ankstyvosios jaunystės malonumais, Paula turėjo mokytis gyventi naujoje aplinkoje, kasdien peržengiant per save, savo senuosius lietuviško gyvenimo būdo įpročius paliekant praeityje, nuolat patiriant stresą, bandant įveikti ne pagal amžių jai skirtą nelengvą emigracijos našta.

Kokiomis aplinkybėmis apsigyvenote Vokietijoje?

Vokietijoje apsigyvenau būdama šešiolikos. Mama Berlyne gyveno penkerius metus, o aš tuo metu su tėčiu – Vilniuje. Tačiau tėvas turėjo išvykti irgi iš Lietuvos, ir man nebuvo kitos galimybės likti gimtinėje. Tiesiog nebuvo pasirinkimo, nes buvau nepilnametė, todėl turėjau važiuoti į Vokietiją pas mamą. Galima sakyti, šeimos aplinkybėms susiklosčius, teko

Kaip sekėsi integruotis į naują aplinką? Kas buvo sunkiausia apsigyvenant kitoje šalyje?

Ne savo noru palikau Lietuvą, todėl pirmaisiais metais buvo labai sunku. Reikėjo ne tik mokytis pažinti naują aplinką, vokiečių kalbą, bet dar ir išgyventi įvairias stresines situacijas, jausenas – didelį savo gimtojo krašto ilgesį, draugų trūkumą ir pan. Pirmi metai tikrai buvo labai labai sunkūs. Man, paauglei, tai buvo ypatingas lūžis. Naujos patirtys. Prisimenu, Vilniuje buvau drąsi, savimi pasitikinti paauglė, nebijojau lipti į sceną, aktyviai dalyvavau įvairioje užklasinėje veikloje, o kai atsidūriau Vokietijoje, Berlyne pradėjau lankyti mokyklą, šių savybių tiesiog netekau. Pamenu didžiausią savo integracijos etapo išbandymą, kai reikėdavo prieš klasę vokiečių kalba daryti pamokos prezentaciją. Kai esi visiškai vienas šalyje, kurioje neturi artimų draugų ir tenka bendrauti kalba, kurios dar gerai nemoki, kai esi tarp paauglių, nebrاندžių asmenų, iš kurių gali tikėtis įvairiausių reakcijų, kai kiekvieną dieną turi būti drąsus ir peržengti per savo šėšėlį, šypstotis, kai visai nesisinori, ir reprezentuoti save, kai tam neturi jokių vidinių jėgų, paauglei, manau, yra nemažas iššūkis. Tai buvo tokia – per tam tikrą laiko atstumą peršokta, paankstinta branda.

Paula su savo gyvenimo draugu Felix Kaiser Bavarijoje.

Kada pajutai, kad jau „tirpsta ledai“ ir pasijutai jau sava naujoje aplinkoje?

Nebuvo kažkokio vieno reikšmingo įvykio. Tai buvo ilgas, lėtas procesas. Kasdienės vokiečių kalbos pamokos ir pastangos kuo greičiau pasivyti vokiečius bendraamžius. Baigiau mokyklą, pradėjau mąstyti vokiškai ir kalbėti be akcento. Pirmą kartą sutikti žmonės negalėdavo patikėti, kad aš esu ne vietinė. Pamenu, vis sulaukdavau nuostabą keliančių klausimų: „Tu esi iš Lietuvos? O mes galvojome, kad esi vokiečių“. Panašios reakcijos iš aplinkos pamažu kėlė pasitikėjimą ir teikė stiprybės. Tai padėjo pagaliau pritapti ir naujoje vietoje pasijusti sava.

Kaip reaguodavo vietiniai, sužinoję iš kokio krašto esi?

Geriau, paklauskite, kaip reaguodavau aš, kai mane tapatindavo su Rusija? (juokiasi). Iš tiesų, iki šiol daugelis dar vis nežino, kur toji Lietuva ir kad ji yra Europos Sąjungos narė. Nepavargstant tenka aiškinti, kad Lietuva – tai ne Rusija ir kad Lietuva – tai šalis, kuri turi seną, unikalią kalbą, tradicijas. Žinoma, mano aplinkoje žmonės išsilavinę, jie puikiai žino mano kraštą, mūsų istoriją, tačiau pavienių žmonių, kurie galvoja, kad esame Rusijos dalis, vis dar atsiranda. Informacijos sklaida padeda garsinti Lietuvą, todėl smagu, kai, pavyzdžiui, mano gyvenimo partnerio tėvai, seneliai vis papasakoja kokią naujieną apie Lietuvą, pamini vieną ar kitą mūsų krašto istorinį įvykį, apie kurį išgirsta vietos televizijos laidoje ar perskaito vokiškame laikraštyje.

Kas Tave stebina vokiškoje aplinkoje?

Kai vokiečių moterys neteikia dėmesio savo išvaizdai. Lietuvės net eidamos į parduotuvę stengiasi pasipuošti. Išvaizdavimas, kad vokiečiai yra puošėiva ir kad jo apranga nuo galvos iki kojų yra nepriekaištinga, subliūkšta vos išėjus į Berlyno centrą. Kasdieniame gyvenime retai sutiksi kostiumuotą vokiečių su nublizgintais batais. Atvirkščiai – čia net turtiniausias vokiečiai gali eiti nutįsusi megztiniu, taip slėpdamas savo tikrąjį socialinį statusą. Tokia stereotipinė nuomonė apie vokiečius, ir jos neatitikimas vis dar mane stebina.

Ar buvo kažkokių nuostatų apie šią šalį prieš čia atvažiuojant?

Juokinga, kai daugelis giliau šios šalies nepažįstančių vokiečius išivaizduoja dideliais pilvais, odiniais šortais, per garsųjį „Octoberfest“ geriančius alų. Taip tikrai nėra.

Kokią Vokietiją Tau teko pažinti? Galbūt per kasdienybės rutiną keitėsi nuomonė apie šią šalį?

Yra daug klišių apie Vokietiją ir vokiečius. Ir jos realiame gyvenime pasiteisina. Visiška tiesa, kad vokiečiai yra labai tvarkingi ir kad šalyje laikomasi labai griežtos vokiškos tvarkos. Antra vertus, Vokietija yra labai įvairi šalis.

Berlynas – multikultūrinis miestas, sostinė, kurioje gyvena ir sugyvena įvairios tautos. Čia jautiesi laisvas ir nevaržomas. Jeigu lygini Berlyną su kitais šios šalies regionais, atrodo, kad tai visiškai skirtingos respublikos. Štai, pavyzdžiui, Bavarijoje – konservatyvesnė visuomenė. Ten vokiečiai sėslūs ir labai dideli savo krašto patriotai. Mano gyvenimo partnerio mama gyvena Bavarijoje, todėl ten nuvykusi iš karto pajuntu visai kitokios Vokietijos dvasią.

Kaip Tavo šeimoje puoselėjamos lietuviškos tradicijos?

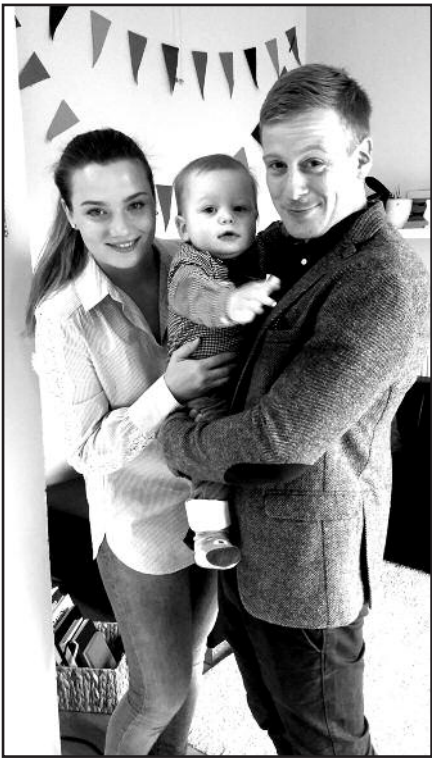
Su sūnumi, kai būname tik dvi, kalbu lietuviškai. Kūčioms su mama ruošiu tradicinius dvylika patiekalų, kartais dar pagaminu cepelinų. O su vietos lietuviais nebendrauju, nes nuo paauglystės mano gyvenimas klostėsi vokiškoje aplinkoje, todėl interesų ratas tik vokiškas.

Ar niekada nebuvo kilusi mintis grįžti į Lietuvą?

Nebuvo. Mano sūnus gimė čia, sūnaus tėvas vokiečių ir kiti šeimos nariai gyvena čia. Čia baigiau mokslus, dabar ieškau darbo, todėl net neįsivaizduoju, kaip galėčiau visą savo šeimą perkelti į Lietuvą. O ir pačiai viską iš naujo pradėti. Vilkaviškyje ir Kaune likusius senelius ir tėvą aplankau kas

Mokyklos baigimo dieną. Paula su mama Margarita Berentė.

Paula su sūneliu Leon ir gyvenimo draugu Felix Kaiser.

met. Ryšys su Lietuva nėra nutrūkęs, tačiau mano šaknys jau tampa jaukusios Vokietijoje.

Ko pasiilgsti iš Lietuvos?

Pasiilgstu tikros lietuviškos juodos duonos. Tokios duonos kaip Lietuvoje, galiu drąsiai sakyti, tikrai nerasi viename pasaulyje.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Rusijos teisėsaugos akibrokštas Lietuvai

Maskva (ELTA) – Rusijos tyrimų komitetas iškėlė baudžiamąją bylą Lietuvos prokurorams ir teisėjams už neva nepagrįstą buvusių SSRS kariškių patraukimą atsakomybėn dėl 1991 metų įvykių Vilniuje.

Generalinės prokuratūra jokios informacijos apie tai nėra sulaukusi.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) išplatintame pranešime Rusijos tyrimų komiteto sprendimą įvardino Lietuvos ir Rusijos visuomenės kiršinančiu faktų iškraipymu ir atviru spaudimu Lietuvai bei jos teisams ir teisėtvarkos pareigūnams.

Pranešime pabrėžiama, kad cinizmu dvelkia Lietuvos teismui metas kaltinimas, jog byla prieš Sausio 13-osios agresijos organizatorius ir dalyvius nėra paremta objektyviais įrodymais.

URM taip pat priminė, kad Rusija ne tik neatsiliepė į Lietuvos institucijų teisinės pagalbos prašymus, tačiau Medininkų žudynių byloje globojo ginkluotų veiksmų prieš taikius gyventojus ir pareigūnus kaltinamus vykdytojus ir jų vadovus.

Lietuvos generalinės prokuratūros prokurorai, palaikantys valstybinį kaltinimą Sausio 13-osios byloje, Vilniaus apygardos teisme kaltinamiesiems pasiūlė skirti griežtas laisvės at-

ėmimo bausmes ir įpareigoti atlyginti daugiau kaip 11,3 mln. eurų civilinį ieškinį.

Prokurorai 6 kaltinamuosius, su-būrusius organizuotą grupę ir į ją įtraukusius kitus kaltinamuosius, prašo teismo pripažinti kaltais padarius nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus, ir siūlo skirti jiems griežčiausią bausmę – laisvės atėmimą iki gyvos galvos. Tarp jų buvęs Sovietų Sąjungos gynybos ministras Dmitrijus Jazovas.

Likusius kaltinamuosius, t. y. 61 asmenį, prokurorai prašo teismo pripažinti kaltais, padarius nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus.

Kaltinimų dėl nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų veikiant organizuotoje grupėje sulaukė 67 Rusijos Federacijos, Ukrainos ir Baltarusijos Respublikos piliečiai.

1991 m. sausį jėga buvo siekiama Nepriklausomybę atkūrusią Lietuvą grąžinti į Sovietų Sąjungos sudėtį. Karinių veiksmų metu, užimant Spaudos rūmus, Televizijos bokštą, Lietuvos radijo ir televizijos pastatus bei komendanto valandos metu buvo nužudyta 14 civilių, daugiau nei 800 civilių buvo sužaloti.

Šioje byloje nukentėjusiais pripažinti 790 asmenų.

V. Titovas apipiltas miltais ir įžeidinėtas

Klaipėda (ELTA) – Liepos 26 d. rytą prie Klaipėdos savivaldybės piketą su plakatais rankose surengę klaipėdiečiai susiskirstė į dvi grupes vieni keiksnojo, kiti palaikė skandalą dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pradėjusį miesto tarybos narį Viačeslavą Titovą. Tik per plauką neivyko muštinės.

Vos pasirodžius Lietuvos rusų sąjungos atstovui V. Titovui, minia ėmė skanduoti „gėda“, „okupantai, lauk“, „okupantas – utėlė“. Tuo metu kitas tarybos narys Audrius Vaišvila šveitė į V. Titovą sauja miltų. Šis į tokį gestą sureagavo gana ramiai – valydamasis švarką atsakinėjo į žurnalistų klausimus.

V. Titovas tikino tenorėjęs diskusijos, kad yra tikras lietuvis, mylintis Lietuvą ir jos žmones.

„Mes – ne okupantai“, – rėkė palaikyti V. Titovą atėję klaipėdiečiai.

„Taip Klaipėdoje atrodo demokratija“, – ranka rodydamas į siautėjančią minią sakė V. Titovas.

„Kokiais vardais jūs vadinate lietuvius? Fašistais. Jūs taip vadinate, melagi“, – į V. Titovą kreipėsi viena

V. Titovui miltai – ne vienintelis nemalonumas. Pradėta ir apkalta. Atvira Klaipėda nuotr.

klaipėdietė.

Žmonės garsiai šaukė, esą iš V. Titovo būtina atimti Lietuvos pilietybę ir pašalinti iš miesto tarybos.

Iš viso pikete dalyvavo apie pusantro šimto žmonių. Politiką bandęs užpulti vyras buvo pristatytas į policijos komisariatą.

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba sprendžia dėl apkaltos komisijos V. Titovui sudarymo. Politikas melagingai viešai apkaltino partizanų vadą dėl nekaltų civilių žudymo.

Vilniuje viešės užsienio verslų komandos

Vilnius (ELTA) – Telekomunikacijų bendrovė „British Telecommunications“, kelionių planavimo platforma „Expedia“ ir startuolis „OrderYOYO“ savaitei atvyks į Vilnių, kur dirbs ir susipažins su miestu.

„Pasistengsime jiems palikti puikų įspūdį, ir kas žino, galbūt po šios pažinties įmonės pasirinks Vilnių savo ateities projektams“, – teigia Vilniaus meras Remigijus Šimašius.

Norą savaitę dirbti Vilniuje pareiškė beveik 100 bendrovių iš viso pasaulio.

Pirmieji į sostinę atvyks „BT

EK ir JAV mažins įtampą dėl prekybos

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump ir Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker stengėsi išsklaidyti įtampą tarp abiejų didžiųjų ekonomikų ir susitarė mažinti tarifus bei kitas kliūtis prekybai.

Nors ir nepaskelbta išsamių detalių, šis susitarimas tikriausiai reiškia, kad Washingtonas nevykdys savo grasinimo įvesti tarifus importuojamiems automobiliams, galinčius pakenkti gamintojams Vokietijoje.

Po ilgiau kaip dvi valandas Baltuosiuose rūmuose trukusių derybų J.-C. Juncker ir D. Trump taip pat sakė, kad jie sieks „išspręsti“ klausimą dėl dabar Washingtono taikomų muitų importuojamam plienui ir aliuminiui, užrūstinusių Amerikos sąjungininkes, įskaitant ir Europos Sąjungą.

D. Trump ir Putinas susitiks kitamet

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump nusprendė atidėti savo naujas derybas su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu iki kitų metų, kai bus baigtas tyrimas dėl Maskvos kišimosi į Amerikos rinkimus, paskelbė Baltųjų rūmų nacionalinio saugumo patarėjas.

Liepos 16-ąją Helsinkyje surengtas D. Trump susitikimas su V. Putinu su-

D. Trump sakė, kad susitarė su J.-C. Juncker „pradėti naują fazę“ JAV ir ES santykiuose bei „dirbti kartu, siekiant nulinių tarifų, nulinių su tarifais nesusijusių kliūčių ir nulinių subsidijų ne automobilių pramonės prekėms”.

ES įsipareigojo leisti importuoti JAV sojas. „Susitikimas buvo geras, konstruktyvus“, – sakė EK vadovas.

Atrodo, kad šio susitikimo rezultatai yra didelė pergalė D. Trump, tikinusiame savo šalininkus, kad jo konfrontacinė prekybos strategija duos vaisių.

Nors ES pareigūnai grąsino tučtuojau įvesti atsakomuosius muitus amerikietiškiems automobiliams ir tvirtino nesiderėsiantys su Washingtonu patirdami spaudimą, ko gera, jie nusprendė susitaikyti su ūmaus būdo JAV lyderiu.

laukė aštrios kritikos namuose, bet Baltieji rūmai anksčiau teigė, kad ateinančią rudenį ruošiamasi surengti naują abiejų lyderių susitikimą Washingtone.

Baltųjų rūmų nacionalinio saugumo patarėjas John Bolton dabar pranešė, kad šios derybos įvyks ne anksčiau kaip 2019 metais.

JAV nepripažins Krymo okupacijos

Washingtonas (BNS) – JAV vyriausybė patvirtino nesutiksianti su Rusijos įvykdyta Ukrainai priklausancio Krymo pusiasalio aneksija, kritikams toliau aštriai peikiant prezidentą Donald Trump dėl jo susitikimo su Kremliaus vadovu Vladimiru Putinu.

„Kartu su sąjungininkais, partneriais ir tarptautine bendrija Jungtinės Valstijos atmets Rusijos mėginimą aneksuoti Krymą ir pasižada laikytis šios politikos, kol bus atkurtas

Ukrainos teritorinis vientisumas”, – pareiškė valstybės sekretorius Mike Pompeo.

„Jungtinės Valstijos vėl patvirtina savo politiką atsisakyti pripažinti Kremliaus pretenzijas į suverenumą teritorijoje, užimtoje jėga, pažeidžiant tarptautinę teisę”, – pridūrė jis.

Washingtonas kaltina V. Putiną 2014 metais suorganizavus Krymo atplėsimą, prasidėjusį nuo vyriausybinių pastatų užėmimų, įvykdytų į pusiasalį pasiųstų rusų karių.

Rusija įsilaužė į JAV energetikos tinklus

Washingtonas (BNS). Rusijos kompiuteriniai įsilaužėliai, praeitais metais prasiskverbę į JAV energetikos tinklus, gamybos įmones ir kitus objektus, užsitikrino prieigą naudodamiesi elementariomis sukčiavimo priemonėmis, trečiadienį pranešė pareigūnai.

Rusai taikėsi daugiausiai į energetikos sektorių, bet taip pat į branduolinius ir aviacijos objektus bei gy-

vybiškai svarbią gamybos pramonę, sakė Krašto saugumo departamento Pramonės valdymo sistemų analizės skyriaus vadovas Jonathan Homer.

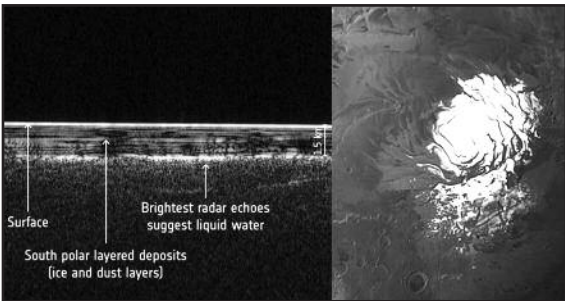
Įsilaužėliai turėjo galimybę smarkiai sutrikdyti elektros tinklų darbą, bet to nepadarė ir buvo daugiau susitelkę į žvalgymą, sakė pareigūnai. Pažymima, kad katastrofinio visos energetikos tinklo sutrikimo grėsmės nebuvo.

Marse pirmąkart rasta skysto vandens

Tampa (BNS) – Marse rastas didžiulis požeminis ežeras – pirmasis skysto vandens telkinys, kada nors aptiktas Raudonojoje planetoje.

Po Marso ledo sluoksniu telkšantis ežeras yra labai didelis, apie 20 km skersmens, todėl tikėtina, kad netoli Žemės skriejančioje planetoje esama daugiau vandens ir galbūt egzistuoja gyvybė, sakoma italų tyrėjų vadovaujamoje studijoje, kurios rezultatai buvo paskelbti JAV žurnale „Science”.

Dabar Marsas yra šaltas, plikas ir sausas, bet kažkada šios planetos klimatas buvo šiltas ir drėgnas. Dar bent prieš 3,6 mlrd. metų joje buvo daug skysto vandens ir ežerų.

Pusantro kilometro gylyje Marse atrastas vandens ežeras. Big Think nuotr.

Tačiau atrasto ežero vanduo nebūtų tinkamas gerti. Jis slūgso apie 1,5 km gylyje po suledėjusiu paviršiumi, atšiaurioje ir itin šaltoje aplinkoje.

Tikėtina, kad jis yra šaltesnis negu gėlo vandens užšalimo temperatūra, bet išlieka skystas dėl didelio kiekio magnio, kalcio ir natrio junginių.

SPORTAS

Viskas vyko geriau nei tikėtasi

Į pasaulio čempionatą Rusijoje vyko 4 Čikagos lietuviai (iš kairės): Dainius Ruževičius, Arlandas Kumpys, jo žmona Julija Kumpys ir Ričardas Baranauskas.

Atkelta iš 1 psl.
Čempionate dalyvavo 32 rinktinės, kurios rungtyniaudamos 12-oje stadionų 11-oje šalies miestų sužaidė 64 rungtynes.
Čempionais antrą kartą (po 20 metų pertraukos) tapo prancūzai, finale 4-2 nugalėję kroatų. Pasaulio futbolo čempionatą ketvirtą kartą paeiliui laimėjo Europos komanda; 2006 m. čempionatą laimėjo Italija, 2010 m. – Ispanija, o 2014 m. – Vokietija.

Čempionatas nustebino ir pranoko lūkesčius

Nors prieš prasidedant pasaulio futbolo čempionatui buvo daug skeptiškų nuomonių dėl didžiausios futbolo fiestos pravedimo Rusijoje, taip pat buvo baiminamasi dėl įvairių provokacijų prieš futbolo sirgalius, sklandžiai vykęs čempionatas ir jame vyrovusi šilta aplinka išsklaidė visas abejones. Galima drąsiai teigti, kad čempionatas Rusijoje gerokai pranoko milijonų futbolo gerbėjų lūkesčius, kurie ir iš jiems nepažįstamos šalies išsivežė pačius geriausius prisiminimus. O pačių rusų svetingumas ir tolerantiškumas – galiu drąsiai pasakyti – netgi nustebino.
Aukštas pasiruošimo lygis ir rungtynių organizacija, ideali tvarka ir vietinių žmonių paslaugumas tik patvirtino faktą, kad pasaulio futbolo čempionatas Rusijoje praėjo kur kas geriau nei buvo tikėtasi. Man pačiam tuo teko įsitikinti apsilankius Kaliningrade, Maskvoje bei Sankt Peterburge vykusiose varžybose.

Nemokamai pavaišino gira ir konjaku...

Maloniai nustebino vietiniai žmonės. Kuo jie nustebino? Tik atvykę į Kaliningradą, dar nespėję išsikeisti eurų į Rusijos rublius, priėjome prie moteriškos, iš cisternos prekiaujančios pils-toma gira, ir paklausėme, ar galime sumokėti eurai. Mums buvo paaiškinta,

tas pasijautė labai nepatogiai ir kelias minutes nuoširdžiai atsiprašinėjo. Nėgana to, išgirdęs, kad atvykome iš Lietuvos, sustojęs atidarė automobilio bagažinės dangtį ir, ištraukęs konjako butelį, visiems įpylė po 50 gramų. Tai tik patvirtino faktą, kad vietiniai žmonės lietuvių atžvilgiu nusiteikę palankiai.
Prisipažinsiu, vykstant į Rusiją buvo kiek neramu. Lietuviams buvo patariama nevykti į šią „priešišką“ Lietuvai šalį stebėti futbolo čempionato rungtynių, dėl galimų provokacijų ar išsišokimų. Bet tos abejonės labai greitai išsisklaidė. Visiškai nesuprantu, kodėl viešoje erdvėje dažnai eskaluojamas priešiškas tarp lietuvių ir rusų...
Vilkėjome marškinėlius, ant kurių nupieštos mūsų šalies trispalvės. Visi matė, kad esame iš Lietuvos, bet jokių piktų žodžių ar užgauliojimų neišgirdome. Tiems, kurie mano kitaip, patarčiau apsilankyti Rusijoje ir patiems tuo įsitikinti.

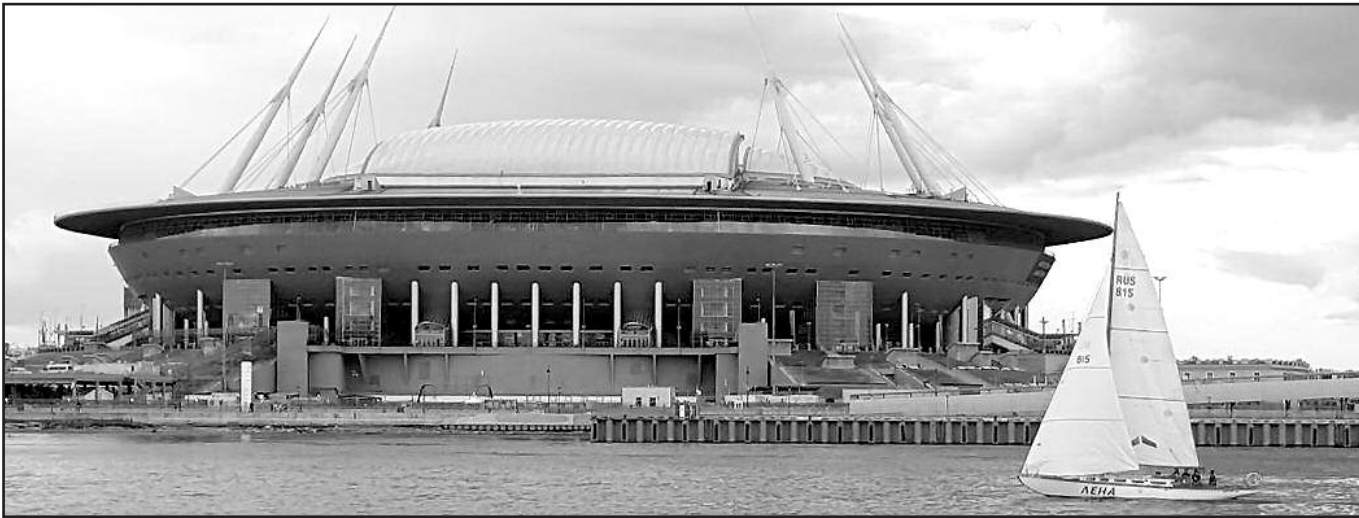
Stadionuose – užburianti aplinka

Naujai pastatyti stadionai Kaliningrade ir Sankt Peterburge paliko didelį įspūdį, kaip ir 85 tūkstančius žiūrovų talpinanti „Lužniki“ futbolo arena Maskvoje (čia vyko finalinės rungtynės). Ir nėra nieko keisto, kad visi 12 stadionų Rusijoje per kiekvienas rungtynes buvo sausakimši – juk futbolas tiek Ru-

Dainius Ruževičius: čia tuoj užvirs aistros

priemonės. Kad patektum į arenas, reikėjo praeiti net tris kontrolės punktus. Žiūrovai labai nuodugniai patikrinami pareigūnų. Į stadioną neleidžiama įsinešti jokių daiktų. Jau praėjus patikrinimui, stadione galima ir užkasti, ir išgerti alaus, kuris pilstomas į plastikinius indus. Kiek kainuoja futbolo fanų itin mėgstamas alus? Tiek stadione, tiek mieste alaus bokalas kainuoja nuo 2 iki 2.50 euro.
Po kiekvienų iš mano matytų rungtynių visi draugiškai bendravo, dainavo įvairias dainas ir kitaip linksminosi. Nors susitikimus stebėjo itin gausus žiūrovų būrys, jokių incidentų nebuvo užfiksuota.
Kaip galima apibendrinti vizitą Rusijoje? Stadionas, žiūrovai ir visa organizacija paliko neišdildomą įspūdį. Čikagoje dažnai tenka lankytis įvai-

Unikalaus dizaino stadionas Sankt Peterburge.

D. Ruževičiaus asmeninio albumo nuotraukos

kad galima atsiskaityti tik rubliais. Pardavėja supratusi, kad mes iš Lietuvos, visus nemokamai pavaišino gira.
Buvo ir daugiau įdomių nutikimų... Vieną vakarą keturiose važiuovome taksi, o vairuotojas pražiopsojo pasukti į gatvę, kur gyvenome. Teko apsisukti kokių dviejų kilometrų lanką, kol mus atvežė ten, kur reikia. Taksis-

sijoje, tiek ir visame pasaulyje visiškai pelnytai tituluojamas sporto šaka Nr. 1!
Visi stadionai įrengti nuostabiai, žiūrovams iš visų vietų labai patogų stebėti rungtynes. Likus valandai iki rungtynių pradžios stadionai jau buvo pilnutėliai, o juose vyravo nereali visus užburianti atmosfera. Įeinant į stadionus pajutome sustiprintas saugumo

riuose sporto renginiuose, bet netgi jie kai kada nublanksta lyginant su tuo, ką pamaciau ten.

Daugiau šiltų įspūdžių ir samprotavimų iš pasaulio čempionato Rusijoje – kito šeštadienio „Draugo“ sporto skylyje.

Užburianti Sankt Peterburgo panorama.

Prie legendinio „Aurora“ laivo Sankt Peterburge.

Generolo Vėtros duktė – apie savo tėvą

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Apie Joną Noreiką-Generolą Vėtrą ketinau parašyti anksčiau, kai jis imtas kaltinti labiausiai dėl Aleksandro Pakalniškio atsiminimuose pateiktų tikrų ar tariamų jo veiklos faktų ir kartojimu kaltinimų, kurie grindžiami interpretacijomis, bet ne neginčijamais įrodymais.

Vėliau ta diskusija prislopo ir rankos nebepriteko iki šitos temos.

Dabar nuomonių sankirta pakilo į naują pakopą, kai jo vaikaitė Silvia Foti Jungtinių Valstijų spaudoje metė sunkius kaltinimus savo seneliui (<https://www.salon.com/2018/07/14/my-grandfather-didnt-fight-the-nazis-as-family-lore-told-it-he-was-a-brutal-collaborator/>) ir apie tai paskelbė DELFI (<https://www.delfi.lt/news/daily/demaskuok/generolo-vetros-anuke-metebaisius-kaltinimus-seneliui-ir-lietuvai-kas-slepia-tiesa.d?id=78591343>). Noreikos ginti stojo politologas Dovilas Petkus (<https://www.delfi.lt/news/ringas/lit/dovilas-petkus-valstybingumo-simtmecio-proga-kaltinimai-saudzius-zydus.d?id=78640523>), o į talką S. Foti suskubo apžvalgininkas Arkadijus Vinokūras (<https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/arkadijus-vinokuras-lietuvai-susitepusiu-didvyriu-nereikia.d?id=78639437>).

Šios nuomonės iš esmės neduoda nieko naujo, ko nebūtume skaitę anksčiau kitų autorių pasisakymuose – tiek J. Noreikos kritikų, tiek jo apologetų. Anksesnės nuomonės, kaip matyti, „pusių“ neįtikino: kritika kartojasi, kaip ir neblėsta atspara gana abstrakčiais kaltinimais grindžiamai kritikai.

Verta pagalvoti, ką visa tai reiškia ir kodėl ši akistata tokia atkakli?

Dalia

Pradėsiu nuo savo asmeninio santykio su Jonu Noreika-Generolu Vėtra. Sovietų NKVD jis buvo nužudytas gerokai anksčiau, negu aš gimiau. Sovietiniais laikais nieko apie jį nebuvau girdėjęs, tad, suprantama, negalėjau turėti ir nuomonės. Pirmąsyk jo vardą išgirdau 1995 metais, kai redagavau laikraštį „Kauno laikas“, o į redakciją užsukdavo Damijonas Riauka, vienas iš 1941 m. birželio sukilimo dalyvių ir Generolo Vėtros bendražygių. Per jį turėjau malonumo priimti laikraščio redakcijoje ilgesniam pokalbiui J. Noreikos dukrą Dalią Noreikaitę-Kučėnienę (1939–2000) ir asmeniškai su ja susipažinti.

Tai buvo 1996 m. kovo mėnesį. Filosofijos mokslų daktarė D. Noreikaitė-Kučėnienė, pasižymėjusi solistė ir operos dainininkė Amerikoje, University of Illinois at Chicago buvo neseniai (1994) apgynusi disertaciją „Zemaitė in America“. Jos dokumentuota studija „Žemaitė Amerikoje“, išleista ir lietuviškai (1994), tebesaugau savo bibliotekoje su autorės autografu.

Clevelande leidžiamas savaitraštis „Dirva“ apie D. Noreikaitės-Kučėnienės pirmąjį solinį dainų rečitalį, kurį ji surengė Čikagoje 1969 m. spalio 4 d., ir savo soprano koncertui sudarė programą nuo Händelio ir Donizetti arijų, Schuberto ir Debussy dainų iki ispanų ir lietuvių kompozitorių naujausių kūrinių, rašė: „Solistė turi gražią balso medžiagą, muzikali, nuoširdžiai susieja poezijos posmus su daina, jautri dainos išraiškos priemonėms, moka kukliai ir oriai laikytis scenoje“.

Mūsų pokalbis redakcijoje prie kavos, dalyvaujant ir D. Riaukai, užtruko gal porą valandų. Man darė įspūdį viešnios akiratis, apsiskaitymas, literatūros, muzikos, istorijos žinios. Buvo aki vaizdu, kad prieš mane sėdi plataus profilio profesionalė. Tuo pat metu imponavo ir jos išipareigojimas tėvų žemei, iš kurios ji išvyko dar būdama kūdikio amžiaus, ir nebuvo jos mačiusi iki pat mūsų laikų Atgimimo.

Šveicarijoje prancūzų kalba baigusi pradžios mo-

Jonas Noreika ir jo būsimoji žmona Antanina. Palanga, apie 1935 m. Aut. I. Stropus

kyklą, Argentinoje – gimnaziją ispanų kalba, Amerikoje anglų kalba – universitetą, lietuviškai kalbėjo laisvai, švaria, taisyklinga ir turtinga lietuvių kalba, nors jokioje mokykloje ištaigoje šios kalbos nesimokė. Vokiečių, prancūzų, ispanų, italų, anglų ir lietuvių kalbos buvo jos gyvenimo dalis. Iš vokiečių ir prancūzų literatūrų ji buvo įgijusi bakalauro laipsnį, iš ispanistikos – magistro, o lituanistikos žinios buvo įvertintos daktaro laipsniu.

kiai atsiskleidė šio žmogaus asmenybė ir Lietuvos tragedija, kurią įkūnija Generolo Vėtros likimas ir jo auka.

Baltas balandis

J. Noreika baigė Kauno aukštąją karo mokyklą, tarnavo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio pėstininkų pulke. 1938 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė teisės studijas. Dirbo Lietuvos kariuomenės teismo sekretoriaus padėjėju, aktyviai bendradarbiavo karinėje spaudoje, redagavo žurnalą „Kariūnas“. 1939 m. už „Kario“ žurnale išspausdintus rašinius gen. S. Raštikio apdovanotas kariuomenės vado premija. 1939 m. lapkričio 28 d. Respublikos Prezidentas suteikė J. Noreikai kapitono laipsnį.

D. Noreikatė-Kučėnienė viešnagės „Kauno laiko“ redakcijoje metu sakė, kad pirmąsyk į Lietuvą atvyko 1989 m. gegužės mėnesį. „Sakyčiau, viskas tada dar tūnojo pogrindyje ir apie kapitoną Joną Noreiką-Generolą Vėtrą buvo mažai žinoma“, – kalbėjo ji. Motinos išsaugotas šviesus tėvo atminimas, meilė Lietuvai D. Kučėnienę skatino surinkti kiek galima daugiau medžiagos apie Generolo Vėtros gyvenimą ir veiklą.

Tad nuo pirmosios kelionės į Lietuvą iki pastarosios, 1996-aisiais, kai ji atvyko į Vilnių priimti Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino už nuopelnus Lietuvai, dr. Dalia Kučėnienė spėjo atlikti nemažą darbų, kurie anksčiau Lietuvoje buvo draudžiami ir net neišsivaizduojami.

„Dabar jau galima plačiau kalbėti ir apie Generolo Vėtros atminimo įamžinimą“, – sakė tąsyk D. Kučėnienė. Sukilimo dalyvio Damijono Riaukos bei kitų jos tėvo atminimą branginančių žmonių padedama surado svarbios medžiagos apie 1941 m. birželio sukilimą ir ją ypač dominusios informacijos apie Generolą Vėtrą.

„Labai daug dokumentų esu gavusi iš KGB archyvų“, – pasakojo viešnia. Mama jai išsaugojusi 80 tėvo laiškų, adresuotų motinai. Lietuvoje suradusi ir daug kitų laiškų, kuriuos išlaikė tėvo draugai, bendražygiai. Pavyko jai Lietuvoje surasti ir J. Noreikos romano „Penki broliai“ rankraštį. Jis buvo užkastas žemėje ir taip išsaugotas nuo sunaikinimo. Romanas buvo skirtas konkursui. Premija įvertintas nebuvo, nes kritiškai rašė apie ano meto Lietuvos gyvenimo aktualijas. Ir sykiu numatė daug būsimų įvykių, lyg nujausdamas ir savo paties ateitį, nepriklausomybės išsaugojimo sunkumus. Literatūrologė stebėjosi to kūrinio brandumu: „Galite įsivaizduoti, 1936 metais jam buvo vos 26-eri?..“

Planavo tą J. Noreikos romaną išleisti sykiu su

Atminimo lenta su J. Noreikos bareljefu Panemunėje, Vaidoto g. 209.

Iš V. Valiušaičio archyvo

Tąsyk šiek tiek kalbėjome apie muziką ir literatūrą, bet daugiausiai – apie istoriją. Konkrečiai – apie bolševikų ir nacių okupacijų sunaikintą nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos tėvą karininką Joną Noreiką, kuris buvo parengtas tarnauti nepriklausomai Lietuvai, bet kuriam teko Dalia (ir dukrą pavadino būtent šiuo vardu!) gyventi, kentėti ir mirti jau tos kryžiuojamos ir žudomos Lietuvos teroro epochoje. Tada man galbūt pirmąsyk taip ryš-

rankraščio faksimile. „Reikia, kad žmonės patikėtų leidinio tikrumu“, – tvirtino tada ji.

Visa, kas susiję su tėvo atminimu, Dalia saugojo kaip brangią relikviją. Redakcijoje ji citavo paskutinį tėvo laiškelį, rašytą iš Vilniaus kalėjimo per 1946 m. Kalėdas. Tuo metu su mama jos buvo atsidūrusios Šveicarijoje. Ant nedidelės kortelės mažajai savo dukrelei tėvas rašė: „Žiūriu pro langą ir matau ant mano palangės – baltas balandis. Tu kaip tas baltas balandis, tavo nesutepta vaikiška širdelė ir tu dar nepažįsti, kas yra blogis ir gėris šiame gyvenime. Yra gyvenime kova, visą laiką kova. Gyvenimas – grumtynės. Tu nesupranti, kodėl laksto tie dideli plieniniai paukščiai danguje. Bet kada nors suprasi ir sužinosi.“ Ir pridūrė: „Aš noriu matyti tave pilną tiktai kūrybingos jėgos, nes neapykanta – griau-nanti, o meilė – kurianti jėga”.

D. Noreikaitė-Kučėnienė tą laiškė-lį tada vadino savo tėvo testamentu, ku-ris apsprendė jos gyvenimo pasirinki-mą. Pirmą kartą atvykusi į Lietuvą ir apsistojusi „Neries“ viešbutyje, ant palangės ji išvydo baltą balandį. Ir tai buvęs jai ženklas, tarsi nuoroda į jos tėvo žodžius.

ti iškeliavo ir tos knygos parašyti, at-rodo, nespėjo. Jos dukra tvirtina, kad motina jau mirties patale prašiusi jos „pabaigti knygą apie jos tėvą”.

Kalbantis su šviesios atminties Dalia Noreikaite-Kučėnienė, kuri savo tėvo biografiją, kaip mačiau, buvo iš-tyrinėjusi lyg nuosavą pirštinę ir jo mo-raliniu integralumu nedvejojo. Kaip ir J. Noreikos bendražygiai Damijonas Riauka, Viktoras Ašmenskas, kiti. Tada net į galvą nebūtų atėjusi mintis, kad po motinos mirties būtent dukra imsis rūstaus savo senelio kaltintojo vaidmens. Tai juo labiau yra nuostabu, kai pačiai D. Kučėnienėi beatodairiškai vertinimai ar vienpusiški smerkimai buvo svetimi. Ji neturėjo užgniaužtos pagiežos ar „revanšo” troškulio dėl bolševikų nužudyto jos tėvo.

Priešingai. Mačiau jos vidinę sa-vitvardą ir pakantumą. Atkreipus vieš-nios dėmesį, kad vienas iš tuo pačiu or-dinu apdovanotųjų asmenų yra žino-mas KGB agentas ir pasiteiravus, ką ji mananti apie tokį „nuopelnų Lietuvai” sugretinimą ir ar tai teisingas visuo-meninės santarvės paieškų, morali-nio susitaikymo kelias, daktarė D. Kučėnienė į tai atsakė klausimu: „Ką pa-siektų žmogus atsisakydamas tokio

Vargonininko V. Barkausko koncerte Washington – ir lietuvių kūriniai

DARIUS KUČINSKAS

Liepos 15 d. Washington, Nacionalinėje Nekaltojo Prasidėjimo šventovės bazilikoje, vargonų muzikos koncertą surengė Virginijus Barkauskas. Šis koncertas ypatingas keliais požiūriais. Pirmiausia svarbu pažymėti, kad tarp Amerikos lietuvių Virginijus yra bene vienintelis nuolat rengiantis solinius vargonų muzikos koncertus. Antra, šioje išskirtinėje, didžiausioje visos Amerikos Romos katalikų šventovėje lietuvių tautybės vargonininkas koncertavo tik antrą kartą (pirmasis buvo Jonas Žukas, čia koncertavęs prieš kelis dešimtmečius). Trečia, svarbu, ką ir kaip griežė mūsų tautietis. O tai buvo lietuvių ir užsienio kompozitorių-romantikų bei šiuolaikinių autorių kūriniai. Ir ketvirta – svarbiausia – V. Barkausko koncertas buvo skirtas Lietuvos 100-mečio ir S. Dariaus bei S. Girėno 85-osioms skrydžio metinėms paminėti.

Koncerto metu dalyvavo Lietuvos ambasadoriaus Jungtinės Amerikos Valstijose pavaduotoja Lyra Puišytė-Bostroem ir ambasados projektų koordinatore Gintarė Gedrimaitė. Po koncerto buvo surengtas nedidelis pobūvis.

Bažnyčia, kurioje vyko V. Barkausko vargonų muzikos recitalis, pakkeri savo grožiu, dydžiu, čia esančiais požemiais, kuriuose įrengtas ne tik kolumbariumas, bet taip pat daug koplyčių. Šioje bažnyčioje stovi vieni iš didžiausių ir galingiausių vargonų visoje Amerikoje. Jų garso tembrai ir dinamika (nuo piano pianissimo iki forte fortissimo) prilygsta vos ne tūkstančio atlikėjų kolektyvui, kokį kadaise panaudojo Gustav Mahler atlikdamas savo simfoniją. Tokie vargonai yra ne tik didelis džiaugsmas atlikėjui – jais galima išpildyti visus muzikinius sumanymus. Tačiau tai kartu ir didelis iššūkis – suvaldyti šį galingą muzikos instrumentą.

V. Barkausko grojimą jau anksčiau yra labai teigiamai įvertinę mūsų muzikos profesionalai – vargonininkas Jonas Žukas ir kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Artikuliacijos tikslumas, logiškas ir kruopštus vargonų registruotės parinkimas, puikus atliekamų kūrinių struktūros perteikimas, nepriekaištinga manualinė ir pedalinė technika bei interpretacijos ekspresija yra pagrindinės savybės, į kurias atkreipė dėmesį ankstesni V. Barkausko koncertų kritikai.

Visu tuo galima buvo gėrėtis ir liepos 15-ąją vykusiame V. Barkausko koncerte. Čia dar reikėtų atkreipti dėmesį, kad į koncertinę programą

įtraukti lietuvių autorių kūriniai (J. Naujalio „Malda”, M. K. Čiurlionio Fuga b-moll) dar kartą patvirtino mūsų muzikos pilnavertiškumą ir originalumą greta kitų to meto pasaulio kompozitorių.

Lietuvos šimtmečiui vargonininkas V. Barkauskas skiria visus svarbiausius šio pavasario koncertus. Jo pasirodymai jau įvyko New Yorko Šv. Patriko katedroje, Garden City katedroje. Taip pat suplanuoti koncertai Nacionalinėje Washingtono bazilikoje (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception in Washington, DC), Šv. Pauliaus katedroje Pittsburghe, PA, ir Šv. Juozapo bazilikoje Montrealyje, Kanadoje (liepos 29 d.).

Greta šių išskirtinių koncertų, kuriuos visus be išimties organizuoja ne lietuvių bendruomenė (šiuo atveju tai labai sveikintinas dalykas), o įvairios Amerikos organizacijos, ateinan-tį rudenį JAV ir Lietuvoje taip pat įvyks V. Barkausko koncertas kartu su obojininku Robertu Beinariu, kuris laikomas ypatingu Lietuvos muzikos reiškiniu.

Visa tai rodo, kad mes čia, Amerikoje, turime neeilinį vargonininką. Jo talentas ir profesionalumas žavi daugelį amerikiečių. Labai norėtusi, kad ir lietuviškos bažnyčios bei lietuvių bendruomenės visoje Amerikoje įvertintų bei pripažintų V. Barkausko talentą, pasikviestų jį koncertuoti.

Virginijus Barkauskas gimė, augo ir muzikos mokslus pradėjo Lietuvoje. Baigęs J. Gruodžio muzikos kolegiją Kaune (fortepijono specialybė), studijas tęsė Lietuvos konservatorijoje (dabar – muzikos akademija), kur studijavo lygiagrečiai dvi specialybes – fortepijono (L. Baronaitės klasė) ir vargonų (L. Digrio klasė). Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, V. Barkauskas gavo Amerikos vyskupų konferencijos stipendiją magistro studijoms Amerikoje ir atvyko į Šv. Juozapo kolegiją Rensselaer (Indiana). Čia jis toliau tęsė vargonų meno studijas pas žymų vargonininką ir kompozitorių D. Phillip Gehring.

Po studijų V. Barkauskas persikėlė į New York City, kur pradėjo eiti muzikos direktoriaus pareigas St. Elizabeth of Hungary bažnyčioje Melville, NY. Greta tiesioginių pareigų V. Barkauskas rengia solinius vargoninės muzikos koncertus ir į juos visuomet įtraukia lietuvių autorių kūrinių.

LAIKAS IR ŽMONĖS

Tėvo laiškelis - gyvenimo testamentas

Dr. Dalia Noreikaitė-Kučėnienė apie savo tėvą Generolą Vėtrą

Artėja 1941-ųjų sukilimo 55-osios metinės. Vieno iš sukilimo vadų, legendinio „generolo Vėtros“ atminimą dar gaubia paslaptis. Lankydamosi Lietuvoje jo dukra dr.Dalia Noreikaitė-Kučėnienė aplankė „Garso“ redakciją ir pasidalijo prisiminimais apie savo tėvą kapitoną Joną Noreiką.

Už nuopelnus Lietuvai dr.Daliai Kučėnienėi Vasario 16-osios išvakarėse buvo įteiktas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino penktojo laipsnio ordinas. Ji - žymi išeivijos visuomenės veikėja, literatūrologė, dainininkė. Dalia buvo išvežta iš Lietuvos trejų metų. 1943 m., vokiečiams suėmus ir išvežus Joną Noreiką į Stuthof'o lagerį, jo žmona su mažamete dukrele buvo priverstos palikti tėvynę. Tad tėvo atminimą poniai Daliai įskiepijo mama. Lietuvą, lietuvių kalbą ji taip pat pažino pirmiausia iš mamos pasakojimų.

1989 metais gegužės mėnesį Dalia Kučėnienė pirmą kartą atvyko į Lietuvą. „Sakyčiau, viskas dar tada tūnojo pogrindyje ir apie kapitoną Joną Noreiką - Generolą Vėtrą buvo mažai žinoma“, prisimena ji. Motinos išsaugotas atminimas, meilė Lietuvai

Dr.Dalia Noreikaitė- Kučėnienė ir Damijonas Riauka „Garso“ redakcijoje

Algirdo Kairio nuotr.

1996 m. straipsnio publikacijos faksimilė.

Iš Vidmanto Valiušaičio archyvo

Moralinė korupcija

Ji tada sakė, kad dabar svarbiausias jos tikslas – parašyti gerai dokumentuotą knygą apie Generolą Vėtrą ir prikelti jį istorinės nebūties. Dalia Kučėnienė minėjo, kad rengiasi rašyti ir scenarijų dokumentiniam filmui. Džiaugėsi, kad Kauno miesto savivaldybė vieną iš Aleksoto mikrorajone, Narsiečiuose, esančių gatvių pavadino Generolo Vėtros vardu, planuoja įrengti atminimo lentą su J. Noreikos barjelfu prie Antano Smetonos karo mokyklos sienos. Tokia lenta iš tiesų buvo atidengta 1997 m. balandžio 4 d. Panemunėje, Vaidoto g. 209, su tokiu įrašu: „Čia buvusioje Pirmojo Lietuvos prezidento karo mokykloje 1934–1939 m. dėstė kapitonas Jonas Noreika – Generolas Vėtra, vienas iš Lietuvos rezistencijos vadų. 1946 m. lapkričio 22 d. bolševikų nuteistas mirties bausme ir nužudytas.“ (Skulptorius – Vladas Žuklys).

Tačiau knygos apie tėvą D. Kučėnienė, minėjo, išleisti neskubėsianti. Kodėl? „Tam yra priežasčių. Šiandien dar yra gyvų žmonių, kuriems daugelis atskleistų faktų nepatiktų“, – 1996-aisiais tvirtino Generolo Vėtros dukra. Dar keletas metų knygos reikšmės istoriškai, pasak jos, nepakeis.

Atsitiko taip, kad ji pati per anks-

pagerbimo? Ar tai nebūtų didesnė žala, dar didesnis skilimas tarp Lietuvoje gyvenančiųjų ir išeivijos lietuvių? Aš tai priimu kaip nepriklausomos Lietuvos įvertinimą, kurį apsvarstė ne vienas žmogus. Mes gyvename atviraime laike, todėl daugelio dalykų paslėpti nebegalime ir yra gan aišku, kas ko vertas”, – teigė tada Generolo Vėtros istorijos tyrinėtoja.

„Man tik gaila, kad yra tokia moralinė korupcija”, – pridūrė D. Noreikaitė-Kučėnienė, bet čia pat pasidžiaugė, jog esama Lietuvoje ir gerų pakitimų: „Matau tiek daug šviesių žmonių. Mums įbestas tarsi peilis nugaroje, kurį turime išsitraukti ir užsigydyti žaizdas. Kad ir kaip būtų sunku Lietuvoje, tai nėra blogiau už svetimųjų priespaudą.”

Kaip atsitiko, kad ta pati archyvinė medžiaga, kurią apie Joną Noreiką surinko literatūros mokslų daktarė D. Noreikaitė-Kučėnienė, jai leido pasidaryti išvadą, kad jos tėvo paaukota „gyvybė ant Lietuvos laisvės aukuro <...> nenuėjo veltui“ (M. Lužytė. Tėvo laiškelis – gyvenimo testamentas. „Kauno laikas“/„Garsas“, 1996 m. kovo 22 d.), tuo metu jo vaikaitei Silvia Foti, mokytojai ir žurnalistei, su ja susipažinus, pasirodė, kad senelis buvo „brutalus nacių kolaborantas”?

Bet apie tai – kitame straipsnyje.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

SKELBIMAI
773-585-9500

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fon-
das padeda išlaikyti mūsų lie-
tuvišką, katalikišką „Draugo“
laikraštį. Prisiminkite Draugo
fondą savo testamente. Keletas
stambesnių palikimų užtikrins
„Draugo“ laikraščio gyvavimą
daugelį metų!

www.draugofondas.org

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2018 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2018 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodelllaw.com

„Surašymo“ Nr. 84 atsakymas

Pažymėtuose langeliuose: **LEDKALNIS.**

Kryžiažodį išsprendė:

Joseph J. Rakstis, Orland Park, IL

Grazina M.Santoski, Chicago, IL

Raimis Kairys, Chicago, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir faksu: **773-585-8284.**

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino

Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

 Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.**

tel. 708-603-5494

**REMKIME
DRAUGO FONDĄ**

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

**ATLANTIC
Express Corp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Uželga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

amazon smile
You shop. Amazon gives.

Ar žinote, kad vienas didžiausių interneto prekybos svetainių „Amazon“ turi labai gražią programą, pavadinimu „Smile“, skirtą paremti pelno nesiekiančias organizacijas? „Amazon“ nuo kiekvieno pirkinio skiria 0.5 proc. išleistos sumos jūsų pasirinktai organizacijai – jums tai nekainuoja nė cento.

Perkant dovanėles iš „Amazon“, kviečiame pasirinkti „Draugas Foundation“ organizaciją. Taip papildomai neišleisdami nė cento, jūs paremsite „Draugo“, „Draugas News“ ir „Lithuanian Heritage“ leidinius.

Kaip tai padaryti? Ruošdamiesi apsipirkti „Amazon“, įveskite **smile.amazon.com/ch/36-3916303** interneto adresą. Dėkojame už paramą – net ir mažiausia auka yra reikšminga ir reikalinga! Praneškite apie tai kitiems!

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

administracija@draugas.org

SKELBIMAI

773-585-9500

**Tapkite
DRAUGO
skaitytojais**

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol.

pusmečiui – 65 dol.

internetinė (pdf) metams – 99 dol.

3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
**DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629**
Tel. 773-585-9500 **www.draugas.org**

„Draugo“ prenumeratoriai gali **skaityti „Draugą“**

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį

Rytų pusrutulio gyventojai galėjo stebėti ilgiausią šio amžiaus Mėnulio užtemimą.
EPA-ELTA nuotr.

Ilgiausias Mėnulio užtemimas Amerikoje nebuvo matomas

Penktadienį įvyko ilgiausias Mėnulio užtemimas XXI amžiuje – nuo užtemimo pradžios iki pabaigos Mėnulis Žemės šešelyje išbuvo beveik 5 valandas. Visiško užtemimo fazė Europoje ir Afrikoje truko 1 val. 42 min. ir 57 sek., o prieš visišką užtemimą ir po jo vyko daliniai užtemimai.

Lietuvoje visiškai užtemimas buvo matomas taip pat, kaip ir visoje Europoje – 1 val. 42 min. ir 57 sek. Mėnulis patekėjo 21:19 val., visiško užtemimo pradžia – 22:30 val., pabaiga – 00:14 val. Geriausias laikas grožėtis Mėnuliu buvo 21:22 val.

Gražiausią vaizdą stebėjo Europa ir Afrika. Azijos ir Australijos gyventojai matė užtemimą po vidurnakčio ir prieš saulėtekį. Šiaurės Amerikoje šis užtemimas nebuvo matomas, nors beveik visame Rytų pusrutulyje galima buvo stebėti visišką arba dalinį Mėnulio užtemimą.

Jei Mėnulis visiškai panyra į Žemės šešėlį, įvyksta visiškai užtemimas. Jei Mėnulis tik kraštu kliudo šešėliui, stebime dalinį užtemimą. Visiško užtemimo metu įvyksta visos galimos užtemimo fazės: iš pradžių Mėnulis pakliūva į pusšešėlį, po to įvyksta dalinis užtemimas, o kai visas Mėnulis panyra į šešėlį – visiškai užtemimas. Šešėliui nuslenkant fazės kartojasi atvirkštine tvarka.

Mėnulis yra nedidelis dangaus kūnas, todėl jo metamas šešėlis uždengia nedidelę dalį Žemės paviršiaus. Tuo tarpu į Žemės šešėlį Mėnulis gali pasinerti visas – Žemės šešėlio skers-

muo ties Mėnulio orbita gali būti didesnis už Mėnulio skersmenį iki 2,8 karto.

Mėnulis gali užtemti tik stojus pilnačiai, nes tuo metu Saulė, Žemė ir Mėnulis išsiriškia vienoje linijoje. Tačiau kas pilnatį užtemimai nesikartoja, nes Mėnulio skriejimo apie Žemę plokštuma kiek nesutampa (sudaro beveik 6 laipsnių kampą) su Žemės skriejimo apie Saulę plokštuma. Todėl eilinės pilnaties metu Mėnulis praslenska kiek virš arba po Žemės šešėliu. Užtemimas gali įvykti tik tada, kai pilnaties metu Mėnulis atsидuria savo orbitos mazguose – t.y. taškuose, kuriuose jo orbita kerta Žemės skriejimo apie Saulę plokštumą.

Užtemimų ciklai kartojasi tikru dėsniumu. Senovės astronomams teko ilgai ir kantriai stebėti dangų, kol pavyko pastebėti, kad Saulės, Mėnulio ir jo orbitos mazgų tarpusavio padėtys ir užtemimų tvarka dangaus sferoje kartojasi vienodu periodu, kuris vadinamas saru. Saro trukmė – daugiau kaip 18 metų. Per sarą būna 71 užtemimas: 43 Saulės ir 28 Mėnulio. Tose pačiose Žemės vietose užtemimai identiški kartojasi praėjus 3 sarams.

Kitą kartą Mėnulis visiškai užtems 2019 m. sausio 21 d.

Mėnulio užtemimo metu vyksta kiek intensyvesni potvyniai ir atoslūgiai, kinta apšviestumo lygis, bet dažkokių papildomų mechanizmų, kaip užtemęs Mėnulis galėtų veikti gyvųjų organizmus, neatrasta. Daugiau tikėtinas tik psichologinis Mėnulio užtemimo poveikis.

ELTA

www.draugofondas.org

KALBA VAIKAI

Man patinka pamokslai, nes tada galima pažais

Bažnyčioje mes stengiamės elgtis ramiai.
pamarys.eu nuotr.

Man tai patinka, kai kunigas sako pamokslą vaikams. Kartą, kai buvau bažnyčioje, tai kunigas vaikams pasekė tokią pasaką apie berniuką, kuris buvo vadinamas laimingu princu. Tas berniukas buvo labai geras ir padėjo visiems, ką tik ištikdavo kokia nors bėda. Ir paskui, kai bėda nutiko tam berniukui, tie, kuriems jis padėjo, padėjo ir jam. Ir jam viskas baigėsi gerai. Tada kunigas ir sako, kad visiems geriems žmonėms visada Dievas atsilygina gerais darbais. Jei gu vaikas padeda kitam vaikui arba močiutei, arba kokiam nors žmogui, tai ir jam visi padeda ir tada jam niekas nebebaisu. Aš irgi padėdau, kai tik manęs paprašo. Vieną dieną darželyje aš visus vaikus pavaišinau bananais. Ir jau kitą dieną Emilija atsinešė sausainių ir irgi davė visiems vaikams. Ir man davė.

Augustinas, 6 metai

Man tai patinka būti bažnyčioje per pamokslą. Tada reikia tyliai stovėti arba sėdėti ir negalima žaisti telefonu. Kai buvau su močiute bažnyčioje, tai ji per pamokslą buvo truputį užmigusi. Tada aš truputį pažaidžiau telefonu, na, vieną tokį žaidimą su rutuliukais. Bet paskui tai man liepė greitai padėti telefoną, nes sakė, kad jei žaisiu bažnyčioje, tai namuose jau telefono nebegausiu. Tada jau nebežaidžiau, bet pamokslas tai man nelabai patiko, nes buvo labai ilgas.

Arijus, 5 metai

Kai aš ateinu į bažnyčią ir būna Mišios, tai per pamokslą aš ir kiti vaikai visada einame į tokį kambariuką. Tai žaidžiame, kartais tokia teta mums pasakaito pasaką. O kartą tai vaidinome tokį žaidimą, ir aš buvau princesė. Man labai patinka, kai per Mišias būna pamokslas, nes tada galima truputį pažais. Bet jei tokios tetos nebūna ir mes į tą kambarėlį neiname, tada man pamokslas jau nebepatinka. Per pamokslą nieko negalima daryti: negalima valgyti sausainių, negalima garsiai kalbėti, negalima kramtyti gumos, o išbėgti galima tik tada, kai užsinori į tualetą. Pasakyti, kad nori į tualetą, bet iš tikro nenorėti, irgi negalima, nes bažnyčioje vaikams meluoti negalima.

Liepa, 4 metai

Kunigėlis kartą sakė pamokslą ir pasakė, kad vaikams kartais galima pašdykauti. Tik labai smarkiai išdykauti negalima, bet truputį taigalima. Paskui visi jau gėrė arbatą, o aš pasakiau mamai, kad vaikams galima išdykauti, nes taip per pamokslą pasakė kunigėlis. Ir tikrai jis taip pasakė garsiai. Visi, kas buvo bažnyčioje, girdėjo. Bet mama sako, kad išdykauti negalima, nes tada gali kas nors negera nutikti. Aš kartą išdykavau su riedučiais ir parkritau. Paskui reikėjo koją pleistriuku užklijuoti, nes net kraujukas bėgo ir labai skaudėjo. Daugiau su riedučiais nebeišdykauju. Kai važinėjuosi, tai labai atsargiai ir toli nuo mamos niekada nebenuvažiuoju. Aš nebenoriu, kad atsitiktų taip, kaip tada atsitiko.

Laurynas, 5 metai

Užrašė Aldona Atkočiūnaitė „Artuma“, Nr. 6

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

REMKIME DRAUGO FONDA

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Nuoširdžiai užjaučiame Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios kleboną kunigą JAUNIŲ KELPŠĄ, jo sesutę VIKTORIJĄ ir brolių VALDĄ dėl mamytės

**A † A LIUDVIKOS
KAMINSKAITĖS-KELPŠIENĖS**

mirties. Telydi jus visada jos meilės pamokos.

„Draugo” redakcija, administracija ir leidėjai

**A † A Liudvika Kaminskaitė-Kelpšienė
(1930–2018)**

Liepos 23 d. Jonučių kapinių žemė paskutinei kelionei pas Visagalį priglaudė Lietuvos partizanės, politinės kalinės, doros katalikės, Lietuvos patriotės, nuostabios mamos Liudvikos Kaminskaitės-Kelpšienės kūną.

Garliavos Švč. Trejybės bažnyčioje už velionę šv. Mišias aukojo Vilkaviškio ordinaras vyskupas Rimantas Norvila, šios bažnyčios klebonas kunigas Gintaras Urbštas, velionės sūnus, Čikagos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios klebonas kunigas Jaunius Kelpšas, o jiems talkino kiti kunigai (viso laidotuvėse dalyvavo 18 dvasininkų). Tai parodo, koks garbingas ir svarbus Lietuvai yra Išeivijos šaulių kapelionas, kunigas Jaunius Kelpšas.

Po šv. Mišių, kapinėse apie velionę ir jos šeimą pasisakė šeimos draugas, garliaviškis M. Babonas. Karstą nuleidus į duobę, kapinių tylą sudrumstė trys Vytauto Didžiojo šaulių 2-os rinktinės 212 kuopos šaulių, vadovaujamų kuopos vado Zenono Šalnos, salvės: „Už Lietuvą, už Lietuvos partizanus ir už Kelpšų šeimą”.

Liudvika atsigulė šalia savo vyro Romo ir sūnaus Sauliaus, kurie, kaip ir Liudvika, buvo Lietuvos patriotai ir savo gyvenimą skyrė mūsų Tėvynės Laisvei ir Nepriklausomybei, krikščioniškajam tikėjimui.

Reiškiame nuoširdžiausią užuojautą Išeivijos šaulių kapelionui, broliui Jauniui Kelpšai dėl skaudžios mylimos mamytės netekties.

*Pajutome staiga kažko netekę...
Ir ištiesų netekome tiek daug.
Uždekime širdy skausmingą žvakę
Ir parymokime drauge.”*

Lietuvos ir išeivijos šauliai

Atsisveikinimo akimirka Garliavos Švč. Trejybės bažnyčioje. Dalyvių nuotr.

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

**A † A
RŪTA CLAUDIA MUSONYTĖ
BRAŽIŪNIENĖ**

mirė liepos 18 d. Oak Lawn, IL, sulaukusi 55 metų.

Gimė 1963 m. gegužės 31 d. Harvey, IL.

A. a. Rūta buvo a. a. Vytauto ir Genovaitės Musonių duktė. Lankė Kristijono Donelaičio lituanistinę mokyklą Čikagoje, Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Dalyvavo vasaros stovyklose Rake, Dainavoje ir Neringoje. Priklausė Ateitinių kūrėjų federacijai, buvo Korp! Giedra narė. Šoko tautinius šokius.

Dideliame nuliūdime liko: sesutės Jūratė Šaparaitė Bagdonienė (a. a. Jonas) Connolly (a. a. John), Vita Musonytė Aukštuolienė (Rimas), Dalia Musonytė Goodman (Dale), sūnėnai ir dukterėčios: Raimondas, Paulius (Nancyanne), Kęstutis (Kelli), Algis (Katrina), Lina (sužadėtinis John), Vytas (Kristė), Daniel, Julia, jų vaikai Charlie, Joey, Lukas, Lina ir Genevieve Lee, taip pat vyras Vytautas Bražiūnas.

Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvės privačios.

Norintys paaukoti velionies atminimui prašome siųsti aukas Dainavos stovyklai arba Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė”.

Liūdinti šeima

Prisiminkime mūsų brangius Tėvelius, iškeliavusius į Amžinybę

**A † A
PRANAŠ BERNOTĄ**
mirė 1983.VIII.31

**A † A
BIRUTĘ KIRKUTYTĘ BERNOTIENĘ**
mirė 2013.VII. 25

Minint šią liūdną sukaktį, rugpjūčio 11 d., šeštadienį, 5:15 val. p. p. Our Lady of Assumption Church, Osterville, MA, bus aukojamos šv. Mišios už jų sielas.

Kviečiame draugus ir pažįstamus juos prisiminti maldoje.

Nuliūdusi šeima

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos”
Southtown suteikė

**Palos-Gaidas
FUNERAL HOME**

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

draugas.org/mirties

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Tęsiasi Pasaulio lietuvių centro kino vakarai** pievelėje. Rugpjūčio 2 d., ketvirtadienį, 7:30 val. v. bus rodomas lietuviškas nuotykinis istorinis veiksmo filmas „Tadas Blinda. Pradžia“, sukurtas pagal R. Šavelio romaną „Tadas Blinda“. Režisierius. – D. Ulvydas. Visi labai laukiami.

■ **Rugpjūčio 4 d., šeštadienį, 12:30 val. p.** „Lituanica“ parke (E. Ripplewater, Beverly Shores, IN) vyks S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 85-ųjų metų paminėjimas. Dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius. Po minėjimo – gegužinė: lietuviškas maistas, dainos, muzika, loterija. Visi mielai laukiami. Nemokamas mašinos pa-

statymas. Daugiau informacijos – el. paštu rutasida@hotmail.com arba tel. 219-512-3493.

■ **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis** suvažiavimas ir JAV LB XXII Tarybos narių paskaitimas vyks š. m. rugpjūčio 25 d., šeštadienį, adresu: 5501 W. 79 street, Burbank, IL 60459. Registracija – 9 val. r., suvažiavimo pradžia – 9:30 val. r. Kviečiami JAV LB Vidurio Vakarų apylinkių valdybų nariai, delegatai, atstovai ir Tarybos nariai.

■ **Rugpjūčio 26 d., sekmadienį – Pasaulio** lietuvių centro gegužinė. Pradžia – 12 val. p. Atvykite!

PADĖKA

Visiems „Draugo“ skaitytojams ir rėmėjams, papildžiusiems Draugo fondo iždą 50 dol. ar didesne auka, su malonumu išsiunčiame kompaktinę plokštelę „Algis Grigas. Baritone“, kurioje – aštuonios solisto kartu su Philharmonia Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įrašytos operų arijos ir lietuvių kompozitorių dainos.

Nuoširdžiai dėkojame **Algiui Grigui** už šią dovaną Draugo fondui, kuria mes galime dalintis su jumis. Tapkite Draugo fondo nariu ir papuoškite savo muzikinių įrašų rinkinį šia gražia plokštele!

Draugo fondo taryba

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ dėkoja už aukas, skirtas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: a. a. Genutės Račkus atminimui – Vytautas Šarka **100 dol.**, Edward Račkus **25 dol.**, Vida Brazaitis **25 dol.**; Edmundo Vasiliausko gimtadienio proga – Algirdas ir Aušra Šauliai **100 dol.**; a. a. Birutės Kožicienės atminimui – Irma Laisvėnaitė **40 dol.**; vaiko metinei paramai – Raminta Jacobs **360 dol.**

Labai ačiū! „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 1133 Amber Dr., Lemont, Illinois 60439, tel. 630-243-7275, el. paštas: indretijunelis@sbcglobal.net

California Lithuanian Credit Union

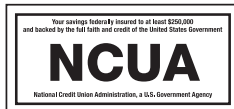
Santa Monica, CA

Savings 1.20%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis

GET YOUR TICKETS NOW!

**FRIENDSHIP
BOTANIC GARDENS**

August 5, 2018

3:00- 6:00

LYRIC OPERA in the Gardens

FRIENDSHIPGARDENS.ORG

2055 E. US HWY 12 • MICHIGAN CITY, IN
219-878-9885

LYRIC OPERA IN THE GARDENS

Rugpjūčio 5 d. 3–6 val. p. p.

2055 E. US HWY 12 • MICHIGAN CITY, IN
219-878-9885

Nuotrauka ilgam prisiminimui

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė su Lemonto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vaikų choro „Vyturys“ choristėmis Gabija Staniškyte ir Kristute Sherpitis Lietuvos dainų šventės Dainų dienoje liepos 6 dieną Vingio parke Vilniuje.

Prezidentūros nuotr.

„Draugo“ laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti aukojo:

100 dol. LARK Moterų sąjunga; Lithuanian Alliance of America, New York, NY; Paul C. Mileris, Omaha, NE; Rimas J. Banys, Burr Ridge, IL; Patricia Lukas, savo vyro John H. Lukas atminimui.

73 dol. Dr. Grace B. Austin, Chicago, IL.

50 dol. Nijolė Brazėnas-Paronetto, Sparkill, NY; Aldona Pintsch, West Milford, NJ; Vaida T. Trimakas, Wilmington, NC; Dalia D. Bobelienė, Treasure Island, FL; Dalia K. Strašius, Ann Arbor, MI; Valerie Austras, Westwood, MA; Dalia A. Navasaitis, Bloomfield Hills, MI; Aldona Grinius, Homer Glen, IL; Algis Kaunelis, Farmington, MI; Birutė M. Ciuris, McHenry, IL; Klaudijus Adomaitis, Chicago, IL; Kazimieras Puotra, Valparaiso, IN; Emily I. Valančius, Orland Park, IL; Aldona Žibas, Longboat Key, FL; Jean A. Banys, Santa Rosa Beach, FL; Audra Skripkus, Solana Beach, CA; Birutė Jodwalis, Lemont, IL; Šakiečių apskrities klubas, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.